

Köszönjük!

A BÁNYAVIDÉKI ÚJ SZÓ-t támogató PRO GENIUS EGYESÜLET EZÚTON IS KÖSZÖNI mindazoknak, akik tavaly adójuk 2%-át az egyesület számlájára utaltatták. Az újság fenntartására szánt minden lej a magyar közösség érdekeit szolgálja. Kérjük, aki teheti, idén is irányítsa adójának 2%-át a Bányavidéki Új Szó támogatására. Átutaláshoz szükséges adatok:

Asociația Pro Genius Baia Mare, cod fiscal: 14871063, OTP Bank Baia Mare, cod swift: OTPVROBU.

Számlaszám: RON: RO69OTPV350000080625RO01

Misztótfalvai szoboravatató ünnepség: Dr. Kövér László, az Országgyűlés elnöke mond beszédet. (Fotó: Hideg Bernadette - Duna Televízió)

A Teleki Napok részletes programja

MÁJUS 13., SZERDA

18.00 óra – Teleki Magyar Ház – Megnyitó

Erdély térképeit ismertető könyvbemutató és kiállítás. *Petelei Klára: Des-*

criptio Transylvaniae, azaz Erdély leírása. Vendégeink: *Feiszt György* történész-levéltáros (Szombathely), *Gróf László* térképtörténész, a *Brit Királyi Földrajzi Társaság* tagja (Oxford). A rendezvényt köszönti: *Tamás Sándor* térképgyűjtő, *Kovácsna Megye Tanácsának* elnöke. Közreműködik a *Németh László Elméleti Líceum* diákkórusa, *Fülöp Gábor* karnagy vezetésével.

MÁJUS 14., CSÜTÖRTÖK

18.00 óra – Teleki Magyar Ház – Színházi est

Árva Bethlen Kata – Kocsis István monodráma. Előadja: *Meister Éva* színművésznő (Erdély-Magyarország)

MÁJUS 15., PÉNTEK

18.00 óra – Teleki Magyar Ház – Gy. Szabó Béla emlékkiállítás

Vendégünk: *Ferenczy Miklós* kolozvári református esperes-lelképásztor, a hagyaték gondozója. Közreműködik a *Koltói Kamarakórus* és a *Teleki Magyar Ház* egyesített énekkara, *Fülöp Gábor* karnagy vezetésével, valamint a *Prof-Cafe Duett*.

MÁJUS 16., SZOMBAT

10.00 óra – Teleki Magyar Ház – Konferencianap

Előadást tartanak: *Dr. Prof. Dövényi Zoltán* egyetemi tanár, *Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar* – *Teleki Pál, a geográfus; Szavári Attila* (tanár – *I. Béla Gimnázium, Szekszárd*) – *Teleki Pál Erdélye; Balogh Béla* ny. levéltáros, Nagybánya – *Megemlékezés az 50 éve elhunyt Szász Károly nagybányai művészettörténészről.*

Író-olvasó találkozó

„Szerelmes hősök – hős szerelmek”

Vendégünk: *Nyáry Krisztián*, könyvkiadó, író, irodalomtörténész, az *Így szerettek ők* és az *Igazi hősök* című könyvek szerzője

16.00 óra – Teleki Magyar Ház – Várfalséta – városnéző barangolás

Balogh Béla ny. levéltáros vezetésével járhatjuk végig Nagybánya hajda-

WEÖRES SÁNDOR:

Buba éneke*

Ó ha cinke volnék,
Útra kelnék,
Hömpölygő sugárban
Énekelnék -
Minden este
Morzsára, buzára
Visszaszállnék
Anyám ablakára.

Ó ha szellő volnék,
Mindig fújnék,
Minden bő kabátba
Belebújnék -
Nyári éjen,
Fehér holdsütésben
Elcsitulnék
Jó anyám ölében.

Ó ha csillag volnék
Kerek égen,
Csorogna a földre
Sárga fényem -
Jaj, de onnan
Vissza sose járnék,
Anyám nélkül
Mindig sírdogálnék.

* Anyák Napja alkalmából e verssel szeretnénk köszönteni az Édesanyákat.

ni várfalainak nyomvonalát, s hallhatunk izgalmas történeteket a város múltjáról, épületeiről.

Tisztelgés és koszorúzás gróf Teleki Sándor nagybányai szobránál, valamint Szász Károly síremlékénél.

19.00 óra – Teleki Magyar Ház – Borkóstoló & vacsora

Vendégünk a *Csányi Pincészet*, a *Teleki Zsigmond* által 1881-ben alapított *Chateau Teleki Borászat* utódja, a népszerű *Teleki*, illetve *Chateau Teleki* borok termelője.

MÁJUS 17., VASÁRNAP

10.00 óra – Krisztus Király római katolikus templom (folyt. a 2. old.)

Nagybányai olvasóink figyelmébe!

Amennyiben szeretné, hogy lapunk biztosan és időben eljusson önhöz, fizessen elő a *Niv Curier Kft.*-nél, V. Lucaciu utca, 100. szám, tel.: 0262-211266, 0754-918990.

Sajtóközlemény

A Megyei Képzőművészeti Múzeum (Nagybánya, Május 1 utca, 8. szám) program és marketing irodájának a vezetője, *dr. Ioan Anghel Negrean* tájékoztatja a kedves érdeklődőket, hogy május 1-je és 5-e között az inézmény a következő program szerint várja a látogatókat:

- pénteken, azaz ma zárva lesz az intézmény
 - május 2-án és 3-án, azaz szombaton és vasárnap a megszokott program lesz érvényben, azaz 10 és 16.30 óra között lesz nyitva a nagyközönség előtt a múzeum
 - május 4-én, azaz hétfőn zárva lesz a nagyközönség előtt az intézmény
- Keddől térnek vissza a megszokott programhoz.

Hazatalálás - előadássorozat: „Gyerekeinkről van szó!”

Családi Fészek - Nagybányai Magyar Családok Közössége szervezésével, **május 7-én, csütörtökön** kerül sor a

Hazatalálás

előadássorozat újabb rendezvényére. „Gyerekeinkről van szó!” címmel tart előadást *Géczy Gábor*.

Előadás után szabad beszélgetés. Helyszín és időpont: *Teleki Magyar Ház, 17 óra*. Belépő: 5 lej.

Egyházi hírek

*A **Nagybánya-újvárosi Református Egyházközség** templomában Ghâta Cosmin, Bogman Alina, Olar Roland és Wald Hajnalka tartották keresztvíz alá Augustin András és Covaci Niculina kisfiát, aki a keresztségben az **András** nevet kapta.

* A **nagybányai katolikus Szent-háromság plébániától** helyezték örök nyugalomra **Zsoldos Vasile** testvérünket, akit 77 évesen szőlített magához az Úr és **Guleaş Mărioara** asszonytestvérünket, aki 59 évesen távozott közülünk. Nyugodjanak békében!

* A **veresvízi Krisztus Király plébánia** programjai:

- Lourdes-i zárándoklat 2015. július 7-15. között, mely LOURDES, NEVERS, EINSIEDELN helységeket érintve eljut Monacoba és Marseillebe is. A zárándoklat lelkivezetője **Szmutku Róbert** plébános. 9 nap/8 éjszakai szállással (8 reggeli, 4 vacsora): 700 Áfő.

Keretprogram:

1. nap: Indulás Nagybányáról a kora hajnali órákban. Utazás a tranzitszállásra.
2. nap: Varázslatos hegyek, tavak mellett haladva érkezünk a délutáni órák-

ban Einsiedelnbe. A kegyhely a bencés rend gondozásában van, lenyűgöző szépségű a bazilika, melyben tiszteletünket tesszük a Fekete Madonna kegyszobrára előtt. Szentmisét tartunk, majd keresztút. Szállásfoglalás.

3. nap: Folytatjuk utunkat Franciaország felé. Útközben megállunk Paray-le-Monialban, ahol ellátogatunk abba a kolostorkápolnába, melyben Alacoque Szent Margit nyugszik, s ahonnan elindult a Jézus Szíve-tisztelet. Szentmise. Továbbutazás, érkezés Neversbe az esti órákban. Vacsora.

4. nap: Szentmisét mutatunk be, a kápolnában Szent Bernadett romlatlan állapotban megmaradt testét láthatjuk. A kolostor kertjében Bernadett nyomdokain sétálunk és elmélkedünk. Utazás tovább Közép-Franciaországon keresztül a Pireneusok lábánál fekvő kisvárosba, Lourdesba. Szállásfoglalás, 2 éjszakai szállás Lourdesban. Vacsora.

5. nap: Egész napos programok a kegyhelyen. Szentmisét tartunk, majd a Bernadett-ház, a szülői ház és a börtön megtekintése. Peyramale plébános sírja, s láthatjuk azt a keresztelőkutat, melynél Bernadettet megkeresztelték. Délután szabad program, illetve részt veszünk a betegek körmenetén. Este vacsora, majd

részt veszünk a gyertyás körmeneten.

6. nap: Szentmise után végigjárjuk a keresztutat, majd szabadidő, s a déli órákban indulunk Marseille-be. Szállásfoglalás a városban vagy környékén.

7. nap: Marseilleben megtekintjük a város legmagasabb pontján épült Notre-Dame de la Garde-bazilikát. A templom a tengerészek, az utazók és a motorkerékpárosok szentélye. Különlegessége a sok száz fogadalmi ajándék: elsősorban hajó- és repülőmodellek, festmények. Délután Európa leggazdagabb miniállamába, Monacóba látogatunk. Láthatjuk a hercegi palotát, majd a katedrális, a városházát, és az Igazságügyi palotát. Séta Monte Carloban, ahol a világhírű Kaszinó mellett megcsodáljuk a Café de Paris és a Hotel de Paris épületét. Utazás a Ligur-tengerparti szálláshelyre.

8. nap: Folytatjuk utunkat Lido di Jesolába, az Adriai-tenger közkedvelt üdülővárosába, szállásfoglalás. Délután szabad program, pihenés, vásárlási lehetőség. A városban számtalan étterem, pizzeria, üzlet várja a vendégeket. Este vacsora.

9. nap: Utazás hazáig, útközben megállunk Trojanében, ahol megköszönhetjük a méltán híres és nagyméretű, finom

munitas Alapítvány és az RMDSz is támogatja!

Szeretettel várjuk minden lélekben vagy valóságosan is nagybányai, bányavidéki, vagy innen elszármazott barátunkat!

A Teleki Napok részletes programja

- folytatás az első oldalról -

- **Ünnepi záróistentisztelet, a Teleki Ösztöndíjak, Teleki Emlékplakettek átadása**

12.00 óra: Emlékhelytúra

- A Nagybánya-körmeyi Teleki emlékhelyek felkeresése;

- Tisztelegés és koszorúzás gróf Teleki Sándor koltói szobránál és sírelméknél

A rendezvény állandó meghívottai: **Kecskeméti Huszárok Hagyományőrző Egyesülete, Kiskun-Husár és Honvéd Hagyományőr Egyesület.**

Szombaton 10-19 óra között:

Könyvvásár: Erdélyi Virtuális Antikvárium és Könyvesbolt; Idea Könyvtér, Kolozsvár

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

A belépés ingyenes (kivéve a borkóstolót)! Adományokat a rendezvény támogatására köszönettel elfogadunk, a Ház irodájában vagy a rendezvényhely-

színeken kihelyezett perselyekbe. A szombati Borkóstolóval és a vasárnapi Emlékhelytúrával kapcsolatban érdeklődni lehet a **Teleki Magyar Házban**.

A 2015. évi Teleki Napokat a Com-

Mályfa (májusfa) állítása az „eladólányok” kapujába

A múlt század elején kedves szokás volt Magyarlápason az ún. „mályfa” állítása május elseje éjszakáján.

A fiatal, sudár-egyes, 2-3 m magas nyírfacsemetét a legények kiválasztották, kivágták, szekérre rakták és így hozták a Nyíres nevű domboldal hatalmas erdejéből. Maradt ott még bőven fa, legalább kirikították a sűrűséget.

Megbeszéltek a csoportok, melyik fiú melyik lánynak a kapujára erősíti a nyírcsemetét, így nem történt nézeteltérés...

Megfogadtak zenészeket, mert ez az esemény „éjjelizenével” járt. Nem sok lánynak volt része ebben a „kitüntetésben”. Az illetékes család ablaka alatt felcsendült éjfél táján a dal: „Csak egy kislány van a világon...” Jól emlékszem mindenre - úgy 4-5 éves lehettem -, amikor két eladósorban levő nagynéném részesült ebben a megtiszteltetésben. (Édesanyám két húgáról van szó.)

Ha az ifjú megfelelt a család elvárásainak, elfogadták (ha nem, nem), háromszor gyufát gyújtottak a szobában. Ez volt a jel.

Reggel boldogan vették szemügyre az ajándékfát, mert ágai között apró meglepetések rejtőzködtek.

A következő vasárnap műsoros előadás volt, amit a helybeli fiatal amatőr színjátszók rendeztek. Színvonalas színdarabbal, énekes-versek összeállításával készültek erre a napra. Hosszú lenne felsorolni a címeket. Pl. A bor, Falu rossza, Élet az uborkafán stb.

Előadás után bált rendeztek, ahol mi, gyermekek - soron kívül - részt vehettünk ezen az emlékezetes eseményen.

Mindenkinek volt párja, harag nem esett, verekedésre nem emlékszem. Együtt mulatott magyar, román, zsidó a legnagyobb egyetértésben.

Közben a szülők a bálterem falai körül felállított asztaloknál szórakoztak, tréfálkoztak, az otthoni „bátyu”-ból kinálgattak, falatoztak, koccintgattak. Egyesek bizony pletykáltak. Megszólták a „petrezselymet áruló” leánykákat, de ilyen kevés volt.

Éjjel után elálmosodtunk, mások is elfáradtak, így: „...Véget vetnek a zenének, Hazamennek a legények...” nem csak a legények, de mindenki!

Hiszen hétfőn munkanap van, helyt kell állni ott is. (Nem csak a bálban.) Az önfeléd ifjúság észre sem vette, hogy vészterhes, sőtét felhők gyülekeznek Európa felett. Közeledik ránk törni a gyilkos, értelmetlen II. világháború...

Csornainé Brueur Erzsébet, Magyarláros

Magyarláros, 1935. Önfeléd öröme a „Mályfa” láttán.

MMG Kft.

Hera u. 10. sz., tel. 0262/218021, 218072, 0720530066.
e-mail: mmgbaiamare@yahoo.com

TERVEZ ÉS KIVITELEZ:

- Gáz, fűtés és vízszelvényi rendszereket.
- Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.

GYÁRT ÉS FORGALMAZ:

- Polietilén-acél hővezető csatlakozók, gáz, víz és szennyvízelvezető hálózati csatlakozók.
- Tipizált polietilén gázvezetők - RISER
- MMG típusú gázszabályozó - mérő állomások, kistárolók használatra.
- KHS típusú gázszabályozó, 10-200 köbméter körüli szabályozótartománnyal
- GÁZGÉP típusú, kompakt gázszabályozó - mérő állomások, nagyfeszültségű használatra.
- PAKOT.E típusú, földgázzal működő, villamos és földgáz szűrő hőszabályozók.

Dr. Bónis István parlamenti képviselő irodáinak működési programja:

Máramarossziget:

- **RMDSz-székház**, minden hónap első péntekén 12-14 óra között;

Nagybánya:

- **RMDSz-székház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 10-12 óra között; - **Teleki Magyar Ház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 12-14 óra között. A parlamenti képviselő telefonszáma: 0726200756.

fánkot. Érkezés Nagybányára a hajnali órákban.

Belépődíjak: kb. 12 Áfő.

A részvételi díj nem tartalmazza az utasbiztosítás díját, mindenki egyénileg kösse meg, enélkül ne induljon útnak!

Az elhelyezés 2/3 ágyas, zuhanyzós, WC-s közepkategóriájú szállodákban történik. (**Bunda Csilla Annamária**)

A hét mottója:

„A hagyomány nem azt jelenti, hogy az élők halottak - azt jelenti, hogy a halottak élnek.” (**Maurice Harold Macmillan**)

Bányavidéki Új Szó

Kiadja a **PRO GENIUS** Egyesület Nagybánya

Igazgató:	Soltz Anna
Főszerkesztő:	Tamási Attila
Főmunkatársak:	Dávid Lajos Deák László Simori Sándor
Számítógépes tördelés:	Deák László, Dávid Lajos, Tamási Attila
Nyomdai kivitelezés:	Bauer Artúr, Szabó Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
430143 Nagybánya
Báii u. 3. sz.
Tel/fax. 00(40)262-218.204
www.nagybanya.ro/uj_szo.php
e-mail: banyavidekiujso@gmail.com

Előfizetés a postahivatalokban és a lapkézbesítőknél - 40020 -
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Az aláírt cikkek mondanivalója nem feltétlenül egyezik a szerkesztőség véleményével, és a szerző viseli értük a felelősséget.
A szerkesztőség fenntartja az íráskor szellemét és tartalmát nem érintő rövidítések jogát.
- ISSN 1221-0056 -

Készült a GENIUS Nyomdában

78 éves korában elhunyt Fekete Iván

Fekete Ivánnal 2004-ben találkoztam először, amikor haza telepedett Amerikából. Egy igen közvetlen, szerény, jellegzetesen feketeivános humorú ember benyomását keltette bennem. Akkor egy hosszabb interjút is készítettem Vele, amelyben egyebek mellett keserű szájjal azt is elmondta, hogy – bár a nagybányai Városi Színház esztrádegüttesének az alapítótagja volt – nem hívták meg az együttes fennállásának 25. évfordulójára rendezett nagyszabású ünnepségre. Az egyedüli művész, akit úgy mond „elfelejtettek” meghívni, az az akkor Amerikában élő Fekete Iván volt. „Nem megyek olyan lakodalomba, ahová nem vagyok hivatalos” – mondta akkor fanyarul. Talán egyesek számára kényelmetlen lett volna az ő jelenléte.

Fekete Iván karmesterként (vagy, ahogy ő mondta: „karmesterként”) írta be nevét a Városi Színház történetébe, s arra volt a legbüszkébb, hogy 1979-ben sikerült szinte a nulláról indulva létrehozni azt az esztrádegüttest, amelyik aztán számtalan országos és nemzetközi sikert ért el. Nagy utánajárással és sok álmatlan éjszakai tudták beindítani a szekciót, úgy, hogy kezdetben, a 79-80-as években a szegényes technikai háttér is

nagy mértékben „beleszól” a sikerükbe. Lassan azonban sikerült beszerezniük a szükséges technikai felszerelést, és elérték azt, hogy két év múlva a műfaj klasszikusai, valósággal rettegjenek tőlük. Nem alaptalanul, mivel a különféle országos versenyeken négy-öt alkalommal is elvitték az első díjat. Nem kis teljesítmény volt ez, ugyanis a rivális színházaknak már 30-40 éves tapasztalat állt a hátuk mögött, kivívtak maguknak egy hírnevet a műfajban. Ahol a nagybányaiak felléptek, 50-100 méteres sorok kígyóztak a jegypénztárak előtt. Kivívták maguknak a szakma és a közönség elismerését.

Arra a kérdésemre, hogy mi készítette arra, hogy zenei pályára álljon, Fekete Iván így válaszolt: „Édesapám mérnök volt, Szatmáron volt gyára, így szinte természetesnek vették, hogy én is a mérnöki pályát fogom választani. Hatodikos koromtól ebben a szellemen nevelkedtem, gőzgép, villanymotor meg hasonló dolgok készítésével ütöttem agyon az időt. Ugyanakkor minden valamirevaló szatmári polgári család zongoraórákra járatja a gyerekeket. Első osztályos koromtól jártam én is zongoraórákra, húgommal együtt. 1946-47-ben apámat sajnos becsúgták, mert akkor az volt

a „módi”. Miután kiszabadult, barátai tanácsolták neki, hogy lépjen le Szatmárról. (...) Abban az időben alakult Nagybanán a *Ferolemn* (később *Ferometal*), majd *Báimáreana*, és apám lett ott a főmérnök. Az 50-es évek elején ugyanis rehabilitálták. Miután Nagybanánra költöztünk, egy ideig még kijárt hozzám Szatmárról a zongoratanárnő, majd a lutheránus pap felesége folytatta a tanítást. 1954-ben elvégeztem a líceumot, s Temesváron felvételiztem a mechanika szakra. Hanem mikor készültem az első szesszióra, hívtak a rektorátusra. 16-17 másik társammal együtt idéztek be, s megszeppenve vártuk a fejleményeket. A rektor kifejtette, hogy társadalmi hovatartozásunkat és «egészségtelen» szociális helyzetünket figyelembe véve, arra a következtetésre jutottak, nem vagyunk méltók erre a pályára. Az egyetemnek nincs szüksége a hozzánk hasonló «rovott múltú» pap, kulák és gyáros csemetékre. Felajánlotta azonban, hogy áttesznek minket vizsga nélkül a *Maxim Gorkij orosz tanári szakára*. Ketten éltek a «nagy» lehetőséggel. Bár zseni gyerekkorom óta orosz tanár «szerettem» volna lenni, mégis visszatértem Nagybanánra, s beiratkoztam egy marós-esztergályos kurzusra, amit el is végeztem. A tanfolyam után beálltam dolgozni. (...) Közben muzsikálgattam is, főleg házibulikon, s mikor észrevettem, hogy a komolyabb zene-

darabokat nem igazán kedveli a hallgatóság, áttértem a herklire, a tangóharmonikára, zenekart is alapítottam. 1956-ban elvittek katonának, majd miután leszereltem elkezdtem művészi pályafutásomat a Zazar-klubban. Együttműnkkel országos versenyen is nyertünk díjat. Közben beiratkoztam a topográfusi iskolába, ott három évet húztam le. Hanem mikor láttam, hogy a bánában milyen sötét van, ablak sehol, rájöttem, nem nekem való az a mesterség, s elmentem harmónika-tanárnak. Ez tartott úgy a hatvanas évek elejéig, amikor beiratkoztam a zenekonzervatóriumba.”

Amikor nem éppen fiatalon Amerikába ment, az ismerősök vakmerőnek tartották. Fekete Iván válasza erre az volt: „ehhez nem bátorságra, hanem nagy humorérzékre van szükség”. Egy Brooklyn-i műhelyben dolgozott, lakása közvetlen közelében, ott kereste mindennapi kenyerét, ami néha kalács volt, ahogy ő fogalmazott. Emlékszem, hozzátette: „62 éves emberekből ott sincs akut hiány, de aki Amerikában éhenhal, az nem is érdemli meg, hogy éljen.”

Fekete Iván most már a Nagy Égi Zenekart vezényli. Tudom, hiszem, ahányszor csak lenéz onnan, mindig tesz majd egy epés, feketeivános megjegyzést ránk, földi halandókra.

Nyugodjon békében!

Tamási Attila

Május elseje, avagy a májuszfák „kivégzésének” napja

Mifelénk Szamosardón a fiatalok - hogy építsenek szokásaink omladozó világában -, ősi szokásunkhoz híven, díszes „májuszfákkal” ajándékozzák meg településünk lányait. Hajdanán a lányok egy kis fűfanggal és jókedvvel fűszereztek az eseményt, a kapu sarkába vagy éppen a puszpángfák mögé boroskancsókat, borosüvegeket rejtettek. Ezzel azt szerették volna jelezni, hogy nagy örömmel fogadják a májuszfákat, amiket a fiúk szeretettel adtak, és a következő évben is szívesen fogadják a lelkes legényeket a májuszfákkal. Igen ám, de régen a fiúk sem voltak annyira buták. Mivel néhányan képesek voltak elcsenni és átrakni egyik kapuról a másikra a májuszfákat, ezért dédapáink őrít is álltak, hogy vigyázzanak a fákra. Hogy tovább fokozzák az est izgalmait, még a lányok házkapuit is ellopták, vagy éppenséggel felcserélték. Az elcsent kapukat, kiskapukat felvitték a szőlőlugasok tetejére. A fiatal daliás legények még napjainkban is teljes erejükkel próbálják visszaidézni, megtartani ezt a szokást. Mi, a falu fiataljai megpróbáljuk megőrizni szokásaink tárházát. Szívvel remélem, hogy évek múltán sikerül visszaidézni a régmúlt csodás perceit, átmenteni a jövő generációi számára ezeket az örömteli és nem utolsó sorban sikeres perceket. Építsük jövőnket a múltból merítve, a sikerek poharait napjainkba ültetve.

Fóris Henrietta

Miért legyek némethlászlos? Sikeres volt diákjaink üzenete leendő diákjainknak (12.)

Varga Seregi Kinga volt némethlászlos levele a leendő némethlászlosoknak:

Négy évet jártam a *Németh László Elméleti Líceum* humán (C) osztályába. Ez olyan négy év volt, ami igazán feledhetetlen emlékeket hagyott maga után. Nem csak szoros barátságokat kötöttem vagy épp egy közösség tagjaként éreztem magam, hanem abban is segített, hogy megismerjem önmagam.

Volt ott négy év alatt minden: buli, tanulás, versenyek, színjátszás, éneklés, a *Meddálak* irodalmi körhöz tartozás. A

felejtethetetlen gólyabálok, több irodalmi verseny a városban, valamint a városban kívül, ahonnan legtöbbször díjakkal jöttünk haza. Mégis, ami így kilenc év után leginkább megmaradt, az a sok utazgatás és fellépés a *Fülemile* színjátzó körrel kapcsolatos. Voltam a *PADIF-on* (*Partiumi Színjátzó Fesztivál*), *ODIF-on* (*Országos Színjátzó Fesztivál*), Magyarországon, és egy igen kellemes turnén, ahol szinte egész Máramarost be-

jártuk és sok gyereket, felnőttet megneveltünk. Így visszanézve igen mozgalmas és aktív négy év volt.

XII. után három egyetemre jelentkeztem Kolozsváron: jogra, nyelvekre és újságíróira. Egyből mindháromra bejutottam, államira. Aztán azt választottam, amit kihívásnak gondoltam, és így újságíróira mentem. Amellett, hogy megtanultam cikkeket írni, voltam egy hónapot külföldön is, ahol profi újságírókkal találkoztam, és velük együtt fejlesztem tudásomat. Mivel a televízió jobban bejött, több mint két évet a helyi, azaz a nagybányai *Szív küldi* műsorban is szerepeltem.

Miután sikeresen befejeztem az egyetemet és szerencsésen levizsgáztam, eldöntöttem, hogy újabb kihívásnak akarok nekilátni, ami abszolút más volt, mint amit addig csináltam. Így hát négy évre Görögországba költöztem, és csapatvezetőként dolgoztam egy call centerben, ahol 32 emberkére felügyeltem.

Mivel közben eldöntöttem, hogy családot is jó lenne alapítani, négy év Görögország után hazajöttünk férjemmel, és saját vállalkozásba kezdünk. Emellett boldog anyának is mondhatom magam, és jelenleg gyerekeveléssel foglal-

kozom, amit eddig a legnagyobb kihívásnak tartok.

Összegezve tehát, annak ajánlanám a *Németh László Elméleti Líceumot*, aki szeretne tartozni valahova, aki szeretné ismerni önmagát, valamint annak, aki eredményekre hajt és szeret kihívások elé nézni. Ha a *Németh László Líceum*ba jársz, képes vagy bármit kezdeni az életben, mert ez a lici a sokoldalúság helye.

Varga Seregi Kinga

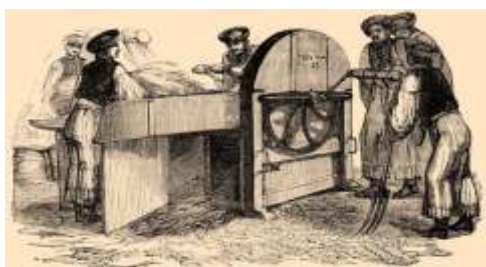

Pár szóban a pályaválasztásról

Napjainkban a nyolcadikos diákok életében nálunk, Szamosardón nagyon fontos szerepet tölt be a pályaválasztás nehézsége. Talán ettől a döntéstől függ az, hogy életük fényes, kivirágzó jövőt fest maga elé, vagy fájdalommal teli titkos életet. Amikor megkérdeztem tőlük, hogy hol szeretnék tanulmányaikat tovább folytatni, és milyen színes jövőt képzeltek el maguknak, megdöbbentem. Megtudtam, hogy ők igazából nem dönthetnek jövőjükről, szívük leghőbb vágyait nem válthatják valóra, hiszen szüleik elképzelései börtönébe zárva, összetört vágyaikkal maradnak. Ilyenkor a gyerekek szíve millió aprócska szilánkra törik szét. Ez nagyon szomorú tény, hisz egy szülő dolga az lenne, hogy gyereke jövőjét, életét szebbé, jobbá tegye, álmai valóraváltását segítse. Ha a szülők mélyen, lelkük rejtett zugaiba tekintenek, rájönnek, hogy tévedtek, és jó lenne, ha még idejében kiköszörülne az azt a bizonyos csorbát. Ha ez nem történik meg, idővel úgyis rájönnek arra, hogy annak idején, akarva, akaratlanul ők rombolták le gyerekeik álmait.

Remélem, egyszer majd rádöbbennek hibájuk súlyára, s megbánva mindezt, hagyják gyerekeiket harcolni álmaik megvalósításáért.

Fóris Henrietta

Neves máramarosi gyógyszerészek:

Fényhalmi Antal

Nagybányán született 1822. június 15-én. Már tizennégy éves korától gyógyszerértárban dolgozott, az akkori előírásoknak megfelelően inasként. A gyakornoki tanfolyamot csak több év után tudja megkezdeni. Egyetemi tanulmányait Pesten végzi, 1846-ban, huszonnégy éves korában kap magister pharmaciae oklevelet. Ezután visszamegy Nagybányára és ott dolgozik, most már okleveles gyógyszerészként.

Az 1848-as szabadságharc szelleme őt is megérinti, otthagyja állását és beáll önkéntesnek, mint közlegényt sorolják be abba a csapatba, amely Nagybányáról csatlakozott Bem tábornok seregéhez. Itt kiűntette magát azzal, hogy a csatákat végigküzdötte s ezért Bem sokra becsülte, fontos, kényes és bizalmas feladatokat kapott, így például jelentős mennyiségű aranykészlet elszállítását bízták rá, amit a debreceni kormánynak kellett eljuttatni. A nehéz feladat teljesítésében, sok viszontagság után, sikerült legyőznie minden akadályt, ezért a kormánytól kitüntetést is kapott, Bem pedig századosi rangban a törzskarhoz osztotta be, majd hadsegédjének nevezte ki.

Nagyszebenben a saját költségén tábori gyógyszerértárt is felszerelt, ez azonban később az ellenség kezére jutott. A világsi fegyverletétel után nem kapott „menlevelet”, ezért menekülnie kellett, azonban az osztrákok elfogták, bebörtönözték. Hetekig szenvedett tifuszbán, szerencséjére nem derült ki, hogy Bem seregében milyen fontos feladatai voltak, s így később a nagyszebeni katonai kórház gyógyszerértárába osztották be. Itt örökös rettegésben, több hónapot töltött, félve, hogy haditörvényszék elé állítják. Később sikerült megszöknie, hosszabb ideig bujdosott, majd kül-

földi rokonai közbenjárására kegyelmet kapott.

Visszamegy szülőföldjére, Nagybányára, ahol az egyik gyógyszerértár gondnok-ságát vállalja el, majd 1855-ben bátyjával, Fényhalmi Lajos gyógyszerésszel együtt, megveszi Halmiban (akkor Ugocsa, ma Szatmár megye) az 1845-ben alapított „Oroszlánhoz” (Arany Oroszlán) címzett gyógyszerértárt. Testvérbátyja rövid időn belül önállósítja magát és Lugosra megy, ahol megvásárolja a „Fehér Sashoz” címzett gyógyszerértárt. A 70-es évek végén azonban tragikus körülmények között, a laboratóriumában történt robbanás következtében elhunyt.

Halmiban Fényhalmi Antalnak még egyszer kellemtelensége volt, egyik rosszakarója feljelentette fegyverrejtegetés címen, ezért rendőri felügyelet alá helyezték, házat, udvarát feltúrták, azonban eredménytelenül. Példás életével mindenki tiszteletét és szeretét elnyerte, megbecsült polgára lett a kis közösségnek.

1895. április 22-én hunyt el. Ez alkalomból a „Gyógyszerési Közlöny” a következőket írta: „Halálával az egész Ugocsa megyének kedvelt Toni bácsiját, a szegény nép jötevőjét és egy olyan gyógyszerészt veszítettünk el, aki igaz szeretettel és odaadó kitartással foglalkozott szakmájával.”

A budavári „Arany Sas” patikamúzeum udvarán az 1848-as szabadságharcban részt vett gyógyszerészek emlékére elhelyezett és 1974. október 18-án felavatott emléktáblán az ő neve is szerepel a felsorolt 17 gyógyszerész közt.

Dr. Marian Felix

Múltidéző

* 445 évvel ezelőtt Szamosardóból és a szomszédos Monóból 140 dézsmakötelest jegyeztek fel. Ardóból 57-et, Monóból 83-at, akik 2540 kereszt búzát termeltek. Ebből 254/1 kereszt búza a dézsmakötelezettség, 125/9 Ardóból és 128/18 Monóból. A cséplés után a 254/1 kereszt dézsmaként összeszedett búza, 43 veder szemet, vagyis 172 vekát eresztett. Feljegyezték ugyan-

Kézi cséplőgép az 1800-as évek közepéről.

akkor azt is, hogy ebben az évben Ardóban „különösen alacsony volt a termés”.

* 300 évvel ezelőtt Ardóból 10 jobbágyot írtak össze, míg Monóból 14-et, továbbá 4 zsellért és 6 tak-szást. Ekkor, vagyis 1715-ben Ardó csupán 90 lakossal van megjelölve, míg öt évvel később 144 lakossal.

* 115 éve annak, hogy Szamosardóból 124 házat és 560 lakost jegyeztek. A házak közül 1 kőből, 7 sárból és vályogból, míg 116 fából készült. Ami a tetőszerkezetet illeti, cseréppel fedett nem volt; 46 deszkával vagy zsindelyvel, 78 ház nád-dal volt fedve. A lakosság életkorát

illetően a következőképpen volt a megoszlás: 90 lakos 1-6, 74 lakos 6-11, 46 lakos 12-14, 46 lakos 15-19, 164 lakos 20-39, 102 lakos 40-59 év között, 38 lakos 60 éven felüli. Családi állapotát tekintve 296 nőlen és hajadon, 226 házasság és 38 özvegy. Anyanyelv szerint 482 magyar anyanyelvű és 78 román. Írni és olvasni a lakosság közel 25 százaléka tud.

A birtokviszonyokat illetően a 600 katasztrális holddal rendelkező Fodor családon kívül, feljegyezték még 17 kisbirtokost vagy bérlet és 4 kisbirtokos napszámot.

Vicsai György

KOSÁRYNÉ RÉZ LOLA:

Ulrik inas (II. rész)

- részletek -

...összehívta az új polgárokat, felolvasta nekik a főkamara grófjének üzenetét, kihirdette, hogy a szabadon maradt bányákat a törvényes heted ellenében bárki szabadon művelheti. Aztán felírta gondosan, ki milyen részt kér, választott részt magának a bányákból ő is, Yserinkel egy megkezdett tárnáját, a Katalin-vágot...

Január másodikán jelentette Ulrik mesternek az öreg vájár, hogy a tárna végén állva valami kopácsolást lehetett hallani. Az árva fiúk féltek, de bízatta őket, hogy nem lesz bántódásuk, valószínűnek tartották valamennyien, hogy a bányarém dolgozik a közeliükben, ami arra vallott, hogy dús aranytelér lehet ott.

Ulrik mester sokáig bújta az iratokat, térképeket, és kisütötte, hogy a zaj valószínűleg az András-tárnaiaktól ered, akikkel nemsokára lyukasztani fognak. De az öreg vájárt nem lehetett meggyőződéséről elteríteni, és teljes erőből sürgette a fiúkat, hogy a zaj irányába haladjanak, sőt még ő maga is kalapácsot fogott erőtlen kezeibe.

Január hetedikére őrces telért ütöttek meg... És a vajat végén még egyre hallatszott a kopogtatás...

Leérték a templom elé. Ulrik meglátta az össze-verődött embereket. Felállt egy magas kockakőre, és szólott kemény, erős, messzecsengő hangon:

- Mi az oka, emberek, hogy idekinn zúgolódtok, és nem tértek haza aludni? Elégedetlenek vagytok-e valamivel?

- Azzal vagyunk elégedetlenek - kiáltotta az egyik polgár -, hogy nincs még bíránk, aki az ország előtt is szót tehessen értünk, és akit követhessünk. Azért kérünk téged, Ulrik mester, aki eddig is bölcsen vezetél, légy a mi bíránk és tanácsosunk...

Mindenki kiabált, a süvegét lengette. Ulrik hátrahőköl. Egy pillanatig úgy látszott, leszédül a magas kőről, de megemberelte magát.

- Polgárok - szólt -, nem vagyok én méltó arra, hogy a mi városunk bírója legyek. Íme, ne száradjon lelkemen semmi hazugság, kimondom most azt, amit takargattam előttem mostanáig: sokan közületek látatok engem itt nőni fel alacsony sorban. Nem mester vagyok én, csak inas...

Elhallgatott, lehajtotta a fejét, várta, hogy mind ott hagyják a kővön, de nem úgy történt. Nagy rikkantással elotloppant Tamás. Boroskancsó a kezében.

- Annál jobb nekünk, atyámfiai, hogy nem idegen országból kell bölcsességet hozatni magunknak. Íme, vérünkben való vér az, akit bírónak választhatunk, aki jámbor fogadást tett, hogy felépíti az elátkozottnak hitt várost, és fogadását meg is tartotta. Libetbányai nemes Joó Ulrik úr a mi városunk bíróját, éltesse az Isten!

... A bányában, a vajatvégen még egyre hallatszott a kopogás... Az öreg vájár jött jelenteni egy este, hogy mintha beszédet is lehetne kivenni a munkahely végén. Erre Ulrik fogta aranybotos bírói botját, és elindult a bányába.

A munkások remegve figyelték a kísérteties hangot, fülüket a kőnek támasztva. Ulrik is figyelt néhány pillanatig, aztán így szólt:

- Amit mondtam, úgy lesz az. Folytassátok a munkát!...
... A beszéd egyre érthetőbben hangzott. Ulrik bíró csendet parancsolt, és kiáltott egyet:
- Testvéreim! András-tárnaiak! Itt vagytok-e? Hangzott a válasz a sötét kövek mögül:
- Itt vagyunk!

Este hat órakor az András-tárnaiak egy bányászékkal a Katalin-vágot végébe lyukasztottak. A lyukat aztán közösen kitégítették, és elsőnek Ulrik bíró nyújtotta be a kezét rajta, hogy megszorítsa az András-tárnaiak hutmanjának a kezét.

Felírták a hivatalos jegyzőkönyvbe az 1463-ik esztendőben, hogy Háromkirályok utáni vasárnapon a bíró, esküvőt tartván, a tanácsurakat arra összesen és külön-külön meghívta. A meghívást köszönettel és örömmel elfogadták, erre való tekintettel a pörös ügyek intézését három napra fölfüggesztették. Ez azonban nem volt kárára semmi igaz embernek.

„Számomra a legnagyobb kihívás a családok gondviselése”

Talán itt van végre a meleg tavasz! Ezzel a megállapítással lépek be a Liget Veresvíz utcai kapuján. A virágba borult fák lombjai között besetenedik a meleg napsugár és feltűnik előttem a templom épülete. Aki ide tervezte a templomot, isteni sugallatra cselekedett, mert nem találhatott volna megfelelőbb helyet a lelki elmélyülésre, mint a fősétányra boruló fák, melyek tavasszal virágba burkolt meleget, nyáron pedig árnyéket szolgáltatnak minden sétálónak. Ilyen napsugaras napot képzelek arra a május eleji vasárnapra is, amikor hetven évvel ezelőtt boldog Scheffler János püspök a háborús idő ellenére felszentelte Isten házáként ezt az építményt. Itt találkozom Szmutku Róbert úrral, aki a Krisztus Király plébánia jelenlegi plébánosa. Az természetes, hogy rögvest szóba kerül a hetvenedik születésnap megünneplése...

– **Plébános úr, az már triviális, hogy minden a születéssel kezdődik. Hogy volt ez a templom esetében?**

– 1943-ban, bár dúlt a háború, a város szükségét érezte egy új templom létrehozásának. Scheffler János akkori szatmári püspök Rákospalotáról szalézi szerzeteseket hívott a terv megvalósításához, akiknek különös módszerük volt közösségek kialakítására. Ők Szalézi Szent Ferencnek azt a mondatát követték, hogy egy csepp mézzel több legyet lehet fogni, mint egy hordó ecettel. Először egy közösségi házat építettek, ez egyfajta kultúrház volt, ahová beszoktatták az embereket, és amikor a közösség kialakult, akkor megépítették a templomot. Itt is így kezdődött. Egy év elteltével – bár ne-

hezen, mert háború volt – de felépült a közösségi ház. A mellé tervezett templom felépítésére nem kerülhetett sor, amit elsősorban a háborút követő nehéz idők és a kommunista berendezkedés gátolt. A két szalézi szerzetes, Beliczay János és Halasi Imre atyák alapos munkát végeztek, mert sikerült kialakítaniuk a templom köré csoportosuló közösséget, és a már megépült közösségi házat templommá minősítették, melynek felszentelésére 1945. május első vasárnapján került sor. Talán ennek tudható be, hogy mind a mai napig nem épült torony a templom mellé.

– **Kik voltak nevezetesebb szolgálói a templomnak?**

– Az építők, Beliczay és Halasi atyák

Tárlatajánló:

„Lapok egy európai vándor naplójából”

Májusban is látogatható a Megyei Képzőművészeti Múzeumban (Május 1 utca, 8. szám) a lengyelországi

Serge Vasilendiuc

időszakos festészeti kiállítása.

A szervezők mindenkit szeretettel hívnak és várnak a kiállításra.

Győri Sánta Kinga kiállítás a kolozsvári Korunk Stúdiógalériában

Május 6-án nyílik Győri Sánta Kinga kiállítása Kolozsváron a Korunk Stúdiógalériában. A kiállítást megnyitja Deuten Makkai Réka művészettörténész, aki így nyilatkozott a munkákról: „Vannak festmények, amelyek lenyűgöznek. Vannak festmények, amelyek elgondolkoztatnak. Ritkán vannak festmények, amelyek felébresztik az emberben a birtoklási vágyat! Első találkozásom Kinga festményével Kolozsváron történt bő tíz évvel ezelőtt, nagybányai művészek csoportos kiállításán. Annyira rabul ejtett akkor a kiállított képe, hogy felkutattam Kingát, leutaztam Nagybányára, hogy személyesen is megismerjem és még több festményét láthassam.

Kinga festményeiben benne van az élet maga, néha kilátástalan, sokszor kegyetlen. Kinga mindig a legsötétebb indulatoktól indul, melyeket nagy erőbedobással megpróbál legyőzni. Minden képe egy küzdelem és egy lépés előre, hogy elérje a végső szépet: a szeretetet, a reményt. Kinga megfestette számunkra a maga kis hercegét, és engem is örökre megszeliidített képeivel.”

Kockák a nagybányai festőművészet világából

A Gold Plaza nagyáruház II. emeletén a nagybányai festőiskola képviselőinek munkáiból nyílt kiállítás.

A tárlat talán leghíresebb darabja Ziffer Sándor Önarcképe. A portré posztimpresszionista ecsetvonásai nehéz emberletről árulkodnak. A paletta Ziffer Sándor kezében a művésznek a festészethez való ragaszkodását ábrázolja.

Balla József egyik képe a régi Nagybányát tárja elénk. A festék-szalagok az óváros nyugalmát, harmóniáját vetítik elénk.

Nicolae Apostol Finn ablak c. kompozíciója építészetileg, mértanilag pontos vonalakra alapozza rajzát.

Walter Frigyes Örök csaták c. szürrealisztikus rajza vízió játékról, háborúkról, nagyvárosokról, természetről, történelemlről.

Ida-Mayer Grumaz Hasadás c. műve kettévált asszonyalakokat elevenít meg, az egyik az ég felé tör, a másik az alvilágban szenved, ezzel ábrázolja a festőnő az élet kettősségét.

A kiállítás május végéig tekinthető meg. (Varga Gábor)

szolgált az elején, aztán tíz év elteltével hivatalosan plébániai rangra emelkedett a templom, és felvette a *Krisztus Király* plébánia nevet. Nevezetes plébánosa volt Szőnyi László atya, aki húsz éven át szolgálta a plébániát, és nevéhez sokban fűződik az emberek és a plébánia lelki és anyagi fejlesztése. Nyugdíjba vonulása után *Ilk Antal* hosszú éveken át méltóan szolgálta a plébániát. Kettejük szolgálati ideje alatt a plébánia sokat fejlődött és anyagilag gyarapodott. Amint a templom történetét lapoztam, valahogy az jutott eszembe, hogy a múltunk mindig Isten szeretetéről dalol.

– **Ön mióta vezeti ezt a közösséget, és mit tekint fő feladatának?**

– 2008-tól nagy izgalommal vettem át a plébániát, mert ezideig csak segédlelkészként szolgáltam. Most egy közösség vezetése bízott rám, akikkel Isten országát szeretném építeni. Be kell val-lanom, hogy ez régi álmomként volt mindig előttem, és íme, most megadatott hozzá a lehetőség. Körzetem, melyet szolgálok, a város Zazar patak jobb partja felé eső része, keletől egészen a Zazar negyedi Caragiale utcáig. Híveim száma statisztikailag 1700 körüli, ám ebből mintegy 480 számít állandó templomjárónak. Híveimmel nagyon jó kapcsolatot sikerült formálnom, és amikor felvetődött egy közösségi terem megépítésének a gondolata, az emberek hozzáállása anyagi hozzájárulással és munkával is oly méretű volt, hogy a tavalyi évben már felavathattuk a *Don Bosco* termet. Ebben a teremben elsősorban gyermekeknek és fiataloknak szeretnénk helyet adni. Ha azt csinálod, amit a gyermek akar, akkor azt is szeretni fogja, amit te akarsz. Ez *Don Bosco* hozzáállása. Ez biztosítja a sikert abban a kihí-

vásban, mely segít közel hozni a fiatal-ságot az egyházhoz.

– **Hogyan szándékoznak megünnepelni a hetvenedik születésnapot?**

– Egy alkalmi újságot fogunk kiadni *Visszhang* címmel, melynek jelszava: *Út, amely élethez vezet a nyolc boldogság fényében*. Ennek megfelelően egy nyolcnapos missziót tartunk, melynek keretében minden este olyan tisztelendők tartanak előadást, akik valaha szolgáltak plébániánkon. Utolsó szónok *Ft. Schönberger Jenő* megyéspüspök úr. Misszió a hívek általában azt értik, amikor hittérítők nem keresztyéneket szándékoznak Jézus híveivé tenni. Ez a mostani misszió egy belső misszió, amely lelki megújulási céllal történik és célja a hit igazságait elmélyíteni. Ezen keresztül pedig elérni, hogy Isten és ember egymásra találhasson.

– **Ön tekintélynek örvend a hívei körében, szeretik Önt a közvetlensége, a profán őszintesége miatt. Az Ön által szervezett kirándulások élményt adnak a résztvevőknek, emlékeiket gazdagítják. Ez munkája elismerése.**

– Számomra a legnagyobb kihívás a családi pasztoráció, mert a liberális világ a család szétverésére buzdít, ez ellen pedig küzdenünk kell. A család legfőbb feladata a jövőt építeni, gyermekeket nevelni, gyökeret és szárnyakat adni nekik, hogy megismerhessék a múltat, hazájuk őseit, nagyjait, akikre büszkeséggel tekinthetnek és ezáltal jó hazafiakká válhatnak.

– **Ebben a céltudatosságban szeretnék Önnek sok sikert kívánni, hogy egyben örömmel teljenek áldozatos munkanapjai! Köszönöm a beszélgetést!**

Lejegyezte: Kis Kornél Iván

Péter Károly jegyzete:

Két fontos eszköz

„Ha elhaladok az íróasztala mellett anélkül, hogy kritizálnám a munkáját, az dicséretnek számít” (Tallózás az interneten)

Az élet minden területén szükségünk van dicséretre és bírálatra. Ezek a fontos „eszközök” segítenek bennünket abban, hogy egyfajta értékrendet alakítsunk ki viselkedésünkben, munkánkban, egész életünkben. Csakhogy dicsérni és bírálni nem is olyan egyszerű!

Megdicsérhetsz valakit vagy valamit anélkül, hogy aprólékosan ismerd dicséreted „tárgyát”, de nem bírálhatsz tiszta lelkiismerettel senkit csak úgy, ismeretlenül. Dicsérni dicsérhetsz érvelések felsorakoztatása nélkül is, de bírálni csak abban az esetben tudsz, ha jól ismered a témát. A dicsérő mindig másról beszél, míg a bíráló saját magáról. Éppen ezért, a dicsérő megengedheti magának, hogy ártatlan legyen, érzelmes, önfeledt vagy éppen lelkes, ezzel szemben a bíráló csak öntudatos, tekintélyes, és magabiztos lehet.

A dicséret és a bírálat úgy ér valamit, ha építő jellegű, ezért a valóságot kell tükrözze minden esetben. Ne dicsérjünk senki olyat, aki nem érdemli meg, és ne bíráljunk senkit, aki erre nem szolgált rá.

A dicséretet próbáljuk mindig úgy megfogalmazni, hogy a dicsért fél – még a gyerek is – valós következtetést tudjon belőle levonni; a bírálat a probléma megoldására összpontosítson, és ne személyeskedjen, ne tartalmazzon bántó megjegyzéseket, amelyek azonnali védekezésre készítetik a „hibás” felet.

HUMOR-ZSÁK

A munka törvénykönyve

- 1.§ Amit ma megtehetsz, azt holnap is.
- 2.§ Az, hogy más dolgozik, nem ok a munkára.
- 3.§ Az elveszett munkakedvet ne keresd!
- 4.§ A munkahely nem kocsma, hogy egész nap ott üljünk.
- 5.§ Aki nem dolgozik, annak nincs hiba a munkájában, tehát jutalmat érdemel.
- 6.§ Az igaz, hogy a munka nemesít, de mi szükségünk nemesekekre?
- 7.§ A munka nem fenék, hogy ráverjenek!
- 8.§ A munkához úgy kell hozzáállni, hogy más is hozzájáruljon.
- 9.§ Kis munkát kis ívben, nagy munkát nagy ívben kell elkerülni.
- 10.§ Aki nem dolgozik, azt nem érheti baleset.
- 11.§ Amíg csak fizetgetnek, addig csak dolgozzunk.
- 12.§ Dolgozzanak az idősek, ők már úgyis megszokták.
- 13.§ Dolgozni csak lassan, szépen, ahogy a csiga megy a jégen, úgy érdemes.
- 14.§ Ne kíváncsi főnököd halálát; segíts neki, hogy ön maga kívánja azt!
- 15.§ Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra, inkább hagyd holnaputánra, hátha nem lesz már rá szükség.
- 16.§ Az a feladat, amely nem oldódik meg magától 30 nap alatt, nem érdemli meg, hogy foglalkozzanak vele.
- 17.§ Mindenkinek kell, hogy legyen valamilyen hobbi, de nem feltétlenül szükséges, hogy az a munka legyen.
- 18.§ A munka élteti az embert, de a pihenés sem ölt még meg senkit.
- 19.§ Sose végy semmit a kezébe, aminek nyele van. Azal dógózni kell!
- 20.§ Jelen törvénykönyv hatályba lépésével a munka régi jelképei megváltoznak. Az eddigi sarló-kalapácsot felváltja a fagyú és a galamb. Vagyis: aki nem nyal, az repül!

Mórickáké 1953-ban május elsejére készülődnek az iskolában. A tanítónéni megkérdezi a gyerekeket, hogy tudják-e, minek az ünnepe május 1.

- A munkásosztályé - mondja Pistike.
- A szocializmus győzelméé - mondja Jancsika.
- Móricka is jelentkezik:
- Május elseje a kikelet és a hazaszeretet ünnepe.
- Nagyon jó, Móricka! - mondja a tanítónéni - És meg is tudod magyarázni?
- Persze, apukámnak **ki kellett** vonulni, pedig ő **haza szeretett** volna menni!

- Főnök a felvételi interjún:
- Nos, ahhoz képest, hogy semmiféle szakirányú képzettséggel nem rendelkezik, elég sok fizetést kér.
 - Persze - mondja a jelentkező -, el se tudja képzelni, milyen nehéz úgy dolgozni, hogy nem tudja, mit csinál.

- Kovács, ezen a héten már ötször késett a munkából! Tudja mit jelent ez?
- Szerintem azt, hogy péntek van...

- Amikor a főnököm megkérdezte, hogy ő a hülye, vagy én, azt feleltem: köztudott, hogy ő nem alkalmaz hülyéket.

Csőng a telefon a kapitányságon. Egy részeg hívta az ügyeletet.

- Ké... ké... kérem, segítsenek, mert nem találok haza!
 - Jó, segítünk... Hol van most?
 - Egy telefonfülkében.
 - Azt mondja meg, milyen utcában!
 - Nem... Nem tudom!
 - Na, figyeljen rám. Menjen ki a fülkéből, és olvassa el a táblát.
- Egy perc szünet után a részeg örömmel közli:
- E... Elolvastam!
 - És mi volt ráírva?
 - Éljen május elseje!

Az építkezésen Gazsi tolja az üres talicskát a téglakupactól a házig és onnan vissza. A főnök egyszer csak odalép hozzá és kérdőre vonja:

- Hallod-e, minek tologatod azt a talicskát, nincs is benne semmi?!
- Há' de, főnök úr, annyi a meló, hogy bepakolni sincs időm!

A székely álláshirdetésre jelentkeznek, mint favágó.

- Áron bátyám, aztán milyen referenciamunkát tud felmutatni?
- Há'... Ott van mindjárt a Kalahári erdő!
- Ne tréfáljon már, Áron bátyám, a Kalahári nem erdő, hanem sivatag!
- Há' mos' má'!

- Alhatok nálad?
- Persze, de magadnak kell megcsinálnod az ágyadat!
- Hisz ez természetes.
- Na, akkor tessék! Itt a fűrészt meg kalapács. Szeget meg deszkát találsz a kamrában!...

Vágja a fát a székely az erdőn, amikor jön a sógora a hírrel, hogy meghalt a székely anyósa. Az nem szól egy szót sem, csak nagyot pök a tenyerébe és még nagyobb erővel vágja a fát.

- No, hallod, Ábris, meghalt a mama, gyere haza - adja tudtára még egyszer.
- Várjál, sógor, előbb a munka, aztán a szórakozás...

Egy férfi elmegy egy építkezésre munkát keresni. A munkavezető megkérdezi tőle:

- Tud sörösüveget kinyitni?
- Persze.
- És tud kezelni egy villás-targoncát?
- Miért, mekkora az az üveg?

Fontos tanács

Munkahelyeden mindig nyújts 100%-ot!

Hétfő: 13%.
Kedd: 24%.
Szerda: 42%.
Csütörtök: 19%.
Péntek: 2%.

= 100%

A Teleki Napok programjaiból ajánljuk

Descriptio Transylvaniae - avagy Erdély leírása

Kiállítás és könyvbemutató
2015. május 13, szerda – 18.00 óra

Az idei Teleki Napok első, szerdai napján *Petelei Klára* Erdély térképeit ismertető kötetét mutatjuk be, s a térképek másolataiból kiállítás is nyílik a Teleki Magyar Házban. A sepsiszentgyörgyi ARTprinter Kiadó gondozásában megjelent *Descriptio Transylvaniae* c. igen szép kiállítású kiadvány 57 szerzőtől 85 olyan térképet tartalmaz, 1532-től 1848-ig, *Johannes Honterustól Franz Friedrig*, amelyek önálló régióként mutatják be Erdélyt.

Régi ismerőseink – *Feiszt György* történész-levéltáros (Szombathely) és *Gróf László* térképtörténész (Oxford), a Brit Királyi Földrajzi Társaság tagja – mellett az eseményen *Tamás Sándor*, Kovászna Megye Tanácsának elnöke is jelen lesz, aki ezúttal elsősorban térképgyűjtőként köszönti a rendezvényt. Közreműködik a Németh László Elméleti Líceum diákkórusa, *Fülöp Gábor* kar-nagy vezetésével!

Árva Bethlen Kata - Meister Éva előadásában

Kocsis István monodrámája

2015. május 14, csütörtök – 18 óra

Az idei Teleki Napok második, csütörtöki napján színházi estre invitáljuk az érdeklődőket: *Kocsis István* Árva Bethlen Kata c. monodrámáját *Meister Éva* neves erdélyi-magyarországi színművésznő fogja bemutatni.

Bethlen Kata (1700-1759) – gróf *Teleki József* özvegye, korának neves gyógyítója, a református vallás és a könyvkiadás támogatója – az erdélyi

Olthévízen élt egy ideig, s épített templomot, iskolát és papírmalmot történetesen ugyanabban a faluban, ahol később *Meister Éva* is megszületett. A színművészt sorsa így valósággal predestinálta erre a szerepre. *Kocsis István* drámáját 1997-ben játszotta először, majd az elmúlt 18 évben számtalanszor nagy sikerrel mutatta be Erdélyben, Magyarországon és sok más országban, ahol magyarok élnek.

Gy. Szabó Béla emlékkiállítás

2015. május 15, péntek – 18.00 óra

Az idei Teleki Napok harmadik, pénteki napján ismét egy rangos esemény színhelye lesz a Teleki Magyar Ház, ahol ezúttal Erdély egyik legnevesebb grafikusa, az erdélyi fametszés koronázatlan királya, *Gy. Szabó Béla* tiszteletére nyílik emlékkiállítás.

A tárlat a hagyaték gondozójának, *Ferenczy Miklós* kolozsvári református esperes-lelképásztornak köszönhetően látogat Nagybányára. *Gy. Szabó Béla*, a Gyulafehérváron született, gépészmérnök végzettségű művész *Kós Károly* biztatására kezdett fametszéssel foglalkozni („fiatalember, miért nem mászik fára?” – kérdezte tőle *Kós*...), majd vált a grafikai művészet virtuóz mesterévé. Képei az egész világot bejárták. Gazdag életművet hagyott hátra, 14 ezer rajz, közel 200 pasztell, 150 körüli olajkép és közel 1500 fametszet maradt utána, ez utóbbiakból láthatunk most Nagybányán válogatást. A tárlatmegnyitón közreműködik a Koltói Kamarakórus és a Teleki Magyar Ház egyesített énekkara – *Fülöp Gábor* karnagy vezetésével –, valamint a ProfCafe Duett.

Teleki Ösztöndíj: pályázati kiírás és támogatási felhívás 2015-re

A Teleki Magyar Ház Kuratóriuma esztendőről-esztendőre ösztöndíjjal igyekszik felhívni a figyelmet **LEGKIVÁLÓBB** nagybányai középiskolás diákjainkra. A kiemelt összegű egyszeri **TANULMÁNYI-KÖZÉLETI** ösztöndíjat – a nagybányai magyar közösség támogatásával – ezúttal is olyan **IX-XII. OSZTÁLYOS** diákoknak kívánjuk átnyújtani, akik a 2014/2015-ös tanév élenjáró diákjai voltak és nem csak tanulmányi eredményeiket illetően, hanem az iskolán kívüli **KÖZÖSSÉGI SZEREPVÁLLALÁSAIK** tekintetében is

példát mutattak. Az ösztöndíj elnyerésére a **NÉMETH LÁSZLÓ ELMÉLETI LÍCEUMBAN** magyar nyelven tanuló diákok nyújthatnak be pályázatot!

Űrlap beszerezhető a Teleki Magyar Házban, vagy **ÁPRILIS 17-TŐL** letölthető a **teleki haz.erdely.org** honlapról. Az adatlapot a pályázó diák tölti ki és röviden az osztályfőnök, valamint az iskola igazgatója is véleményezi. A pályázatokat a Ház irodájában kell leadni, **MÁJUS 6., SZERDA 20 ÓRÁIG**. **(Figyelem, meghosszabbított határidő!)** Várjuk jelentkezéseiteket!

A 2003 óta minden esztendőben kiosztott és kezdetben Szász György nagybányai vállalkozó által finanszírozott ösztöndíj – amelynek a nagybányai (és újabban a bányavidéki) első osztályosokat (is) segítő könyvajándék-program is részét képezi – 2005-től teljes egészében a nagybányai magyar közösség támogatásával működik.

Hogy idén is kioszthassuk a legjobb diákjainknak szánt támogatást, mindannyiunk segítségére szükség van. Az ösztöndíjalap, amelyet ezúttal is szeretnénk összegyűjteni 1300 euró (900 euró a tanulmányi-ösztöndíjakra, kb. 400 euró a könyvajándék-programra). Kérjük, 2015. május 8-ig jelezzék támogatási szándékukat személyesen, vagy a Ház telefonszámain.

SEGÍTSENEK, HOGY SEGÍTHESSÜNK!

Utazások múltban és jelenben

A Teleki Napok Konferencianapja
2015. május 16, szombat – 10.00 óra

Az idei Teleki Napok talán legmozgalmasabb negyedik, szombati napja a hagyományos **Teleki-konferenciával** indul. Neves anyaországi vendégeket várunk az eseményre: *Dövényi Zoltán* egyetemi tanár (Pécsi Tudományegyetem) *Teleki Pálról* mint geográfusról, *Szavári Attila* szekszárdi tanár pedig *Teleki Pál* és Erdély kapcsolatáról tart izgalmas előadást. *Balogh Béla* ny. levéltárosunknak köszönhetően az 50 éve elhunyt neves nagybányai művésztörténészről, *Szász Károlyról* is megemlékezünk. *Szász* 1950-51-ben a nagybányai Tartományi Múzeum, 1956-63-ban pedig az Állami Levéltár igazgatója volt, s tragikus körülmények között, fiatalon vesztette életét. A Teleki Napok keretében a római katolikus temetőben található síremlékét is megkoszorúzzuk.

A szombat délelőtti könyvbemutatóval, **író-olvasó találkozóval** folytatódik; igazi irodalomtörténeti csemegére – vagy csemegékre – számíthat közönségünk. Vendégünk ugyanis nem más, mint *Nyáry Krisztián* könyvkiadó, író és irodalomtörténész, az „*Így szerettek ők*” és az „*Igazi hősök*” című könyvek szerzője!

A Teleki Napok szombati napján **Könyvvásár** is lesz, az Erdélyi Virtuális Antikvárium és Könyvesbolt, valamint a kolozsvári Idea Könyvtér gaz-

dag könyvkiínálataival.

Délután „**Várfalséta**” címmel városnéző barangolásra hívjuk az érdeklődőket: *Balogh Béla* ny. levéltáros vezetésével járhatjuk végig Nagybánya hajdani várfalainak nyomvonalát, s hallhatunk izgalmas történeteket a város múltjáról, épületeiről.

Meister Éva

Borvacsora a Teleki Napokon

Május 16., szombat, 19 óra

Az idei Teleki Napok különleges meghívottja a **villányi Csányi Pincészet!** A *Teleki Zsigmond* által 1881-ben alapított Chateau Teleki Borászat utóda, a népszerű Teleki, illetve Chateau Teleki borok termelője gazdag borkínálattal érkezik.

A borsor:

TELEKI SOROZAT
Hárslevelű, 2014
Rosé, 2014
2,5 bar gyöngyöző rosé, 2014
Nap Cuvée, 2012
Éj Cuvée, 2013

CHATEAU TELEKI BOROK
Alex Cuvée, 2011
Merlot, 2011
Cabernet Sauvignon, 2011
Cabernet Franc, 2012

Kővilla Válogatás Cuvée, 2009
Borklub Bora 2009 (Cabernet Franc - Cabernet Sauvignon)

A beugró 50 lej (vacsorával együtt), helyek korlátozott számban! Előjegyzés a 0744919166-os telefonszámon, vagy a dludovicus@gmail.com emailcímen. **Szeretettel várunk minden érdeklődőt!**

INNEN ONNAN

Egyre szomorúbbak a Romániában élők

A dánokat letaszítva a csúcsról a svájciak a legboldogabbak a legfrissebb boldogságjelentés szerint, a romániaiak a rangsorolás második felébe kerültek, akárcsak a magyarok - derül ki a napokban nyilvánosságra hozott jelentésből, amiben összesen 158 országot rangsoroltak. A lista összeállításánál nemcsak olyan lélektelen szempontokat vettek figyelembe, mint az egy főre jutó GDP összege, hanem emberközeli szempontokkal is számoltak, mint a szociális támogatás mértéke, a várható élettartam, a döntések szabadsága, a korrupció érzékelése és a társadalmi nagylelkűség. A svájciak után az izlandiak és a dánok jönnek. A jelentésből az tűnik ki, hogy a skandináv országokban élni lehet a világ legszuperebb dolga, az első nyolcba bekerült mind az öt ország: a norvégok a 4. helyre, a finnek a 6. helyre, míg a svédek a 8. helyre. A rangsorolás szerint Togóban lehet a legszarabb élni, de nem sokkal jobb a helyzet Burundiban, Szíriában és Beninben sem. Romániát a 86. helyre sorolták, míg Magyarországot a 104-re. Előttünk közvetlenül Zambia és Kína van, utánunk pedig Szerbia és Portugália jön. A jelentésben arra is kitérnek, hogy miként változott az adott ország boldogságérzete 2005-2007 és 2012-2014 között. Ebből az derül ki, hogy Nicaraguában volt a legnagyobb pozitív változás és Görögországban a legnagyobb negatív. Ebben az összesítésben 125 országot listáztak, Románia a 81. helyre került. Minimálisan, de nálunk is romlott a boldogságérzet. Magyarország a 97. helyre került, ott még inkább elkeseredtek az emberek, nagyjából hasonló mértékben, mint Finnországban és az Egyesült Államokban. (transindex)

KERESZT- REJTVÉNY

Csodálatos szavak

VÍZSZINTES: 1. “A jó asszony olyan a háznál, mint a napsugár: ...” (Eötvös József). 13. Füzet (rég.). 14. Mi lesz veled, ...?; Hans Fallada regénye. 15. Lényegében szép! 16. Keresni kezd! 17. Csillagtúra. 19. Lengyel légigáráság. 20. Tréfás színházi bemonadás. 21. Tokió régi neve. 23. Tiltószó. 24. ... Years After; angol együttes. 25. Döntetlen a sakkban. 26. Külső akadály miatt kénytelen valahol időzni. 28. Szén és ezüst vj. 29. Kutat. 30. Szerves gyök. 31. Einsteinium és nitrogén vj. 32. Íveli! 33. Kar (ang.). 35. ... venia verbo; Engedelemmel szólva. 36. Formálás. 39. Teacseppek! 41. A kocka része. 43. Faj. 45. Intercity (röv.). 47. Változtató. 49. Osztrák, kambodzsai és német gkj. 51. Sürgető szócska. 53. Csomóban vannak! 54. Becézett Zsófia. 55. Szürkés-zöld fű. 56. A Száva mellékfolyója. 58. Sporttrikó. 59.

Először módosították humán embrió génjeit kínai tudósok

Először módosították sikerrel humán embrió DNS-ét kínai tudósok. Nyugati biológusok komoly erkölcsi aggályaiknak adtak hangot emiatt - számolt be a South China Morning Post. Huang Csün-csiu, a kuangcsoui Szun Jat-szen Egyetem professzora kollégáival a béta talasszémiá nevű, örökletes vérképzőszervi kórért felelős gént “iktatták ki” úttörő technológiát alkalmazva. A béta talasszémiá a dél-kínai gyerekek leggyakoribb, bizonyos esetekben halálos vérképzőszervi betegsége. Tanulmányukat elküldték a két legnagyobb tekintélyű tudományos lapnak, a brit Nature-nek és az amerikai Science-nek, ám etikai kifogások miatt egyik sem publikálta. A Protein and Cell című szaklapban a kínai tudósok megírták, tisztában vannak azzal, hogy az ilyen típusú kutatásokat erkölcsi viták övezik. A tanulmányhoz “kórházak által kidobott, problémás embriókat” használtak vagy több spermiummal megtermékenyített petesejteket vettek igénybe, melyeket “a világ tudósai évtizedek óta használnak, mivel sosem lehetne belőlük élve születés”. Edward Lanphier brit biológus a Nature-nek azt mondta, szüneteltetni kell ezt a kutatást, amíg széles körben meg nem vitatják, milyen irányba halad. Huang az scmp.com szerint ugyan nem kommentálta a reakciókat, ám munkája erőteljes támogatásra talált a kínai biológusok körében. Csen Kuocsiang, a Cinghua Egyetem biológia-professzora szerint a kritikák önkényesek: “Ha azt tennénk, amit mondanak, humán embriókon egyáltalán nem lehetne kutatást végezni. Az áttörések, melyek ezen a tudományterületen történnek, minden egyes embernek hasznára válnak. Sok betegség meggyógyításnak, az egészség megőrzésének, a fiatalságnak, a hosszú életnek az emberi gének átszerkesztése a kulcsa. A jövőben mindez lehetővé válik és sok családot szabadít meg a szenvedéstől.” Csao Si-min, a sanghaji Fudan Egyetem biológusa egyáltalán nem találja erkölcsileg kifogásolhatónak Huang kutatását, mivel “csak életképtelen

Karda ...; énekesnő. 60. Csónakot hajt. 61. A szív oldala. 62. Indul a vonat! 63. Csüng. 64. A Nílus német neve. 65. Kórus. 66. Lant. 68. Lapok a talonból! 69. Mágnesdarab! 70. Rendet tesz a lakásban. 72. ... Trek; sci-fi film.

FÜGGŐLEGES: 1. Eredményes. 2. Hamisítatlan. 3. Lyukas marok! 4. Harap. 5. Színültig. 6. Svéd, máltai és olasz gkj. 7. Kutya. 8. Hó. 9. A Garam szlovák neve. 10. Október (röv.). 11. Zenedarab! 12. A Batthyány-kormány belügyminisztere volt (Bertalan). 18. Rock ... roll; tánc. 20. Német város. 22. Tanító, nevelő. 24. Harci gép. 25. Egyszerre! 27. A távolba. 28. Szélhámos. 29. A földből előrevő. 31. Árus. 32. Vályú. 34. A csucsfélékhez tartozó növény. 36. Csattanós történet. 37. Szívárványhártya. 38. Kissé lassan! 40. Eötvös József gondolatának befejező része. 42. Elem! 44. Mohón eszik. 46. Mátyás király kódexe. 48. Kenyeret vág. 50. Garázsból az udvarra farol. 52. Téli sportot üz. 55. Kettőt leejt! 57. Kissé vonzó! 58. Nem távozik. 59. A hegy leve. 61. Hóhér. 62. Polémia. 65. Résztesül belőle. 66. Népies lyuk. 67. Amerikai szabvány. 70. Beutal! 71. Hull a könnye. 73. Párt!

Szerkesztette: Csatlós János

embriókon kísérleteznek”, valamint a “kutatás igen messze van a klinikai alkalmazástól vagy a kereskedelmi forgalomtól”. Csao szerint az emberi génmódosítás “elkerülhetetlen”, a technológiát növényeken, állatokon már használják, a következő lépés az ember. Arra azonban figyelmeztetett, hogy - mint minden más eljárásnak - ennek is megvannak a korlátai és kockázata: “A génszekvenciák megváltoztatása váratlan problémákat okozhat, melyek aztán nemzedékről nemzedékre öröklődnének és további károsodásokat, betegségeket váltanának ki, tehát szigorúan laboratóriumi keretek között kell őket tartani. Az emberi faj kihalásához vezetne, ha tömegesen, ellenőrizetlenül módosítanak a DNS-t”. Huang kutatócsoportja 86 “megsemmisítésre szánt” embrióon végzett kísérleteket, és csak 28-nál, azaz mintegy 30 százaléknál járt sikerrel a génmódosítás. Más aggasztó jelenséggel is találkoztak: a génhasítási technológia (CRISPR) gyakran elvéti a kiválasztott gént, ezen kívül a kezelés után az embriókon mutációk is jelentkeztek. A kísérletekről és fogadtatásukról író South China Morning Post hozzáfűzte, hogy nem ez az első eset, amikor ázsiai tudósok humán embriókon végeztek kísérleteket és ez Nyugaton felháborodást váltott ki. Tíz évvel ezelőtt dél-koreai tudósok jelentették be, hogy sikerült embrióklónozniuk. Nemzeti hősként ünnepezték őket, amíg ki nem derült, hogy nem mondtak igazat. Az újság szerint az ázsiai kutatók általában nagyobb szabadsággal kísérletezhetnek humán embriókon, mint nyugati kollégáik, mivel a közvélemény hajlamosabb elfogadni ezt, és kevesebb a vallási ellenvetés is.

Kevés vizet inni ugyanolyan veszélyes vezetéskor, mint alkoholt fogyasztani

A kevés folyadékot fogyasztó gépkocsivezetők kétszer annyi hibát követnek el, mint azok a társaik, akik elegendő folyadékot isznak - állapították meg brit kutatók, akik szerint a kevés

folyadékfogyasztás ugyanolyan veszélyes, mint az ittas vezetés. A Loughboroughi Egyetem szakemberei által végzett kutatás kiderítette, hogy ha egy gépkocsivezető csupán öt korty folyadékot fogyaszt el egy óra alatt, szervezetében hasonló állapot alakul ki, mint ha ittasan vezetne. Ha a gépkocsivezető egy óra alatt csak 25 milliliter vizet fogyaszt el, több mint kétszeresére nő az általa elkövetett hibák száma azokhoz képest, akik elegendő mennyiségű folyadékot isznak. Ron Maughan a tanulmány vezetője a The Daily Telegraph brit napilapnak elmondta: “valamennyien elítéljük az ittas vezetést, de általában nem gondolunk bele abba, hogy másféle dolgok hogyan hatnak vezetési képességeinkre, ezek egyike a folyadékfogyasztás és a kiszáradás. Kétségtelen, hogy az alkohol és a drog-fogyasztás gépkocsivezetésnél növeli a balesetek kockázatát, eredményeinek azonban kimutattak egy fel nem ismert veszélyt, és azt sugallják, hogy a gépkocsivezetőket bátorítani kell arra, fogasszanak megfelelő mennyiségű folyadékot. A kiszáradás következtében romlik a szellemi teljesítmény, hangulatlángadozás áll be, csökken az összpontosítás, az éberség, a rövid távú memória képessége - figyelmeztetnek a kutatók, akik először tanulmányozták a kiszáradás, a vezetői hibák és a baleseti kockázatok közötti kapcsolatot. A Physiology and Behavior című tudományos folyóiratban közzétett tanulmányukhoz férfi vezetőket teszteltek laboratóriumi körülmények között szimulátor segítségével. Minden résztvevő három különböző alkalommal vett részt a teszten, ezek közül egyszer úgy vezetett a szimulátoron, hogy elegendő folyadékot ivott - óránként 200 millilitert -, egy másik alkalommal pedig úgy, hogy alig ivott valamit - óránként 25 millilitert. A teszteken két órán át kellett egy autóúton vezetniük. Amikor elegendő folyadékot fogyasztottak, 47 balesetet idéztek elő, amikor igen keveset, a balesetek száma 101-re nőtt. A hibák aránya a két órában nőtt, az időintervallum utolsó negyedében csúcsosodott ki - ismertette az eredményeket a The Daily Telegraph. (mti)

BÁNYAVIDÉKI ÚJ SZÓ - AZ ÖN LAPJA!

1	2	3	4	I	5	6	7	8	9	10	11	É	12	M
13					14								15	↓
16			17	18			19				20			
21		22		23			24				25			
26			27			28				29				
30					31				32			33		34
35				36				37			38		39	
40	M		41	42				43				44		
45	46			47			48					49	50	
51		52		53			54				55			
56			57			58				59				
60					61				62			63		
64				65				66			67		68	
69			70				71				72	73		
Y	▶		R							L				

GENIUS LOCI - A HELY SZELLEME

Képzőművészeti tehetségsegítő program fiataloknak, Nagybányán

Egy gyönyörű tavaszi reggelen, tizenhárom nagybányai középiskolás fiatal részvételével indult a Teleki Magyar Ház első ifjúsági képzőművészeti programja, a „Genius loci – a hely szelleme – Nagybánya képzőművészeti tehetségsegítő műhely”. A tevékenységek március 21. és május 30. között, szombat délelőttöként zajlanak, Győri Kinga festőművész klastromréti műtermében, valamint a Teleki Házban.

A Teleki Magyar Ház – mint a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács által regisztrált Tehetségpont – ifjúsági tehetségsegítő programjai során lehetőségeink szerint eddig is igyekeztünk bemutatkozási, gyakorlási, képzési és fellépési alkalmakat biztosítani tehetséges fiataloknak. A fiatal hangszeres zenészek, népzene-szerek, alkotóművészek támogatása mellett hagyományörző rendezvénye-

kívül álló okokból – a jelenlegi keretei között nem tud eleget tenni. Nagybányán – a nagyhírű Festőiskola és a plein air városában – mint tudjuk, nincs magyar nyelvű művészeti oktatás. Az alkotóművészetek (vagy zene) iránt érdeklődő tehetséges fiataljaink vagy a román tannyelvű művészeti középiskolát választják, esetleg a magánoktatás keretei között találnak módot a továbbképzés-

inket, kézműves programjainkat is törekedtünk a legnagyobb szakmai igényességgel előkészíteni, teret biztosítva a kiemelkedő képességűekkel, művészi készségekkel megáldott fiatalok szakmai kibontakozásának. Tizedik éve szervezett kézműves táborainkba is igyekeztünk a leghatékosabb gyermekeket és fiatalokat befogadni, s számukra – amikor erre lehetőség kínálkozott, mint például a magyarországi Erzsébet-táborok esetében – hasonló alkalmakat is igyekeztünk keresni, felkínálni.

Most zajló tehetségsegítő programunk során egy olyan közösségi igénynek próbáltunk elebe menni, amelynek a magyar tannyelvű iskolarendszer – rajta

re, vagy lemondanak ambícióikról. A Teleki Magyar Ház keretében zajló képzőművészeti tehetségsegítő műhely az iskolán kívüli oktatás lehetséges egyik formája, amelyet – ha a program sikerrel zárul – szeretnénk akár képzőművészeti alkotótábor formájában is megszervezni.

A „Genius loci – a hely szelleme – Nagybánya képzőművészeti tehetségsegítő műhely” vezetői Deák Orsolya és Győri Kinga képzőművészek, a program keretében pedig a rendszeres grafikai-festészeti oktatás és gyakorlatok mellett műteremlátogatásra (pl. Véső Ágoston festőművész), a nagybányai Művészeti Múzeum régi és kortárs képző-

művészeti gyűjteményének megismerésére, kortárs képzőművészekkel való megismerkedésre is lehetőséget biztosítunk a résztvevőknek. Az Erdélyi Tehetségsegítő Tanács és a Teleki Magyar Ház Társaság együttműködésében megvalósuló programot az Emberi Erőforrások Minisztériuma támo-

gatja, az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, valamint az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett NTP-HTP-M-14-0005 kódszámú pályázat keretében!

Sok sikert és hasznos tapasztalatot kívánunk minden résztvevőnek! (TMH)

Májusban a nagyobbik utcai homlokzattal folytatjuk a nagybányai Teleki-kúria felújítási munkálatait!

TÉGLAJEGY vásárlásával Te is hozzájárulhatsz a történelmi műemléképület és Bányavidék szóránközpontja megújulásához, megőrzéséhez!

Téglajegyeket 10 LEJES (egyszerű téglajegy), 50 LEJES (bronz), 100 lejes (25 euró/ezüst), 300 LEJES (75 euró/arany) és 500 LEJES (125 euró/gyémánt) címletekben lehet vásárolni. Támogatóink nevét feltüntetjük internetes oldalainkon, az idei munkálatok lezárását követően pedig újabb 5 egyszerű festményt sorsolunk ki erre a célra felajánlott csodálatos műalkotásokból, Kása Dávid, Bitay Zoltán, Kovács Bertalan, Szántó Andreász, Győri Sánta Kinga, Kondrák Matyikó Margit, Vassy Erzsébet, Boar Szilvia, Murádin Lovász Noémi, Láng Eszter, Potyók Tamás, Barkóczy Veronika és Gonda Zoltán munkáiból.

KÖSZÖNJÜK a nagybányai és Nagybánya-környéki magyar közösség, közel és távol élő barátaink eddigi és ezutáni segítségét!

Legutóbbi adományok: Kemény Klára, Nagybánya – 10 lej (egyszerű), Kemény Melinda, Nagybánya – 10 lej (egyszerű), Moldován Györgyi, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Moldován Györgyi, Nagybánya – 50 lej (bronz), Kemény Zoltán és családja, Nagybánya – 50 lej (bronz), Kopányi Mária Henrietta, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Kopányi Mária Henrietta, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Név nélkül, Nagybánya – 100 lej (2 db. bronz), Ulbrechts család, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Molnos András, Csíkszereda – 100 lej (ezüst), Név nélkül, Nagybánya – 30 lej (3 db. egyszerű), Sáska Zsolt, Pécs – 7 700 forint (ezüst), Salamon Katalin, Gyergyószárhegy – 100 lej (ezüst), Murvai László, Nagybánya – 50 lej (bronz), Név nélkül, Nagybánya – 100 lej (2 db. bronz), Mészáros Matild, Nagybánya – 300 lej (arany), Ferenczi János, Nagybánya – 10 lej (egyszerű), Név nélkül, Nagybánya – 50 lej (bronz), Steiner Imre, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Csizsér Imre Csaba, Csíkszereda – 300 lej (arany), Tóth Miklós és Katalin, Szigetvár – 100 euró (gyémánt), dr. Dobránszki Radu Irén, Nagybánya – 500 lej (gyémánt), id. Oszóczi Kálmán, Tatabánya – 300 lej (arany), Tóth Erzsébet – 50 lej (bronz), Hadadi Adalbert, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Név nélkül, Felsőbánya – 20 lej (2 db. egyszerű), Puklus Dénes, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Puklus Mária, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Név nélkül, Nagybánya – 100 lej (ezüst).

El sem hinné, mi mindenre jó a méz

A méznek számtalan felhasználási módja van, ezek közül szedtünk össze néhányat. A méz rendkívül egészséges és nemcsak a sütemények ízesítésére alkalmas, számtalan egyéb módon is fel lehet használni.

Természetes arclemosó

Bár elsőre talán szokatlanul hangzik, de érdemes tenni egy próbát. Ha valamilyen okból egy nap többször is arcot kell mosni, különösen érdemes adni egy esélyt ennek a módszernek. A méz természetes fertőtlenítő, és sokkal gyengébben tisztítja bőrünket, mint a szappan vagy valamilyen egyéb tisztítószer. Nem távolítja el a bőrön található természetes zsírréteget, viszont puhítja azt és megszünteti a mitesszereket és pattanásokat.

Segíti a sebek gyógyulását

A méz antibakteriális tulajdonságainak köszönhetően, gyorsítja a sebek begyógyulását is.

Köhögés ellen

A méz enyhíti a torokfájást és a köhögést, remek gyógymód megfázás esetén. Ha még jobb eredményt szeretnénk elérni, adhatunk hozzá egy kis fahéjat vagy gyömbért, és akkor még az immunrendszert is erősítjük.

Samponnak is kiváló

A méz nemcsak a bőrünket, hajunkat is táplálja, készíthetünk belőle sampont például kókuszolajjal, de ha azt szeretnénk, hogy extraselymes legyen a hajunk, akkor magában is felvihetjük a mézet. A módszer roppant egyszerű: masszírozunk egy kevés mézet a fejbőrünkbe és a hajunkba, majd öblítsük le - a méz sampon és balzsam egyben.

Segíti az alvást

Ha nem tudunk elaludni elég csak egy teáskanálnyi mézet megszórni egy kis sóval és szinte azonnal álomba merülünk. Optimális esetben reggelente aránylag magas szervezetünkben a kortizol szintje, napközben fokozatosan csökken, estére pedig már kifejezetten alacsony kellene, legyen. Sajnos ez nem mindig történik így, éppen ezért érdemes este szénhidrátot fogyasztani, ugyanis az megemeli az inzulin és csökkenti a kortizol szintjét, így könnyebb lesz elaludni.

(termalfurdo.net)

Lefekvés előtt táblagépet olvasol? Ne tedd! Káros az egészségre

Egy bostoni kutatás bizonyítja, hogy ha elalvás előtt a telefonodat nyomkodod, nézegeted, esetleg a táblagépeden olvasol, az bizony nagyon káros hatással van a szervezetedre. Cikkünk-ből megtudhatod, miért is pontosan!

Éjjeli baglyok, figyelem!

Lefekvés előtt szeretsz olvasgatni? Ha hagyományos, papír alapú könyvet bújss elalvás előtt, azzal semmi gond nincs, de ha előszeretettel olvasol táblagépen, netán az okostelefonodon böngészsz, mielőtt álomba merülsz, az bizony baj. Az ilyen készülékekből kiáramló fény elnyomja a melatoninnak nevezett alvási ciklust szabályozó hormont, így sokkal nehezebben szenderülsz el. Nem beszélve arról, hogy az alvás minősége is romlik. Ha másnap napközben kimerültnek érzed magad és nem tudsz kellően koncentrálni, az bizony azért van, mert előző este a képernyőt vagy a kijelzőt bámultad.

A kutatás eredménye

Az említett kísérletben, ami 2 héten át tartott, 12-en vettek részt. A jelentkezők egyik csoportjának résztvevői elalvás előtt 4 órán át nyomkodták a kezükbe adott táblagépet. A megfigyelés 5 napig tartott. A másik csoport kísérleti alanyai hagyományos könyvet olvastak, mielőtt nyugovóra tértek, szintén 5 napig. Akik táblagépet olvastak, sokkal nehezebben tudtak elaludni, mint azok, akik egy igazi könyv lapjait forgatták. Annak ellenére, hogy mindkét csoport tagjai 8 órát aludtak, a táblagépesek másnap mégis sokkal fáradtabbak, ingerlékenyebbek voltak, mint könyvmoly társaik. A legjobb, ha nem használunk ilyen kutyüket elalvás előtt, de ha a munkánkból kifolyólag muszáj gépeznünk, akkor érdemes beszerezni egy szűrőt. (femcafe)

Agentia de Turism
Mara International Tour
(A Máramaros áruház autóparkolójával szemben)

Nagybánya
Unirii sugárút 5. sz.
tel. 0262-221038,
0362-802011
www.mara-tour.ro

- **Görög szigetek:** Kréta, Korfu, Rodosz, Zakynthos, Skiathos - indulás Kolozsvárról repülővel
- **Buszos kirándulások** Nagybányáról: Paralia Katerini, Thassos-sziget, Korfu, Halkidiki, Lefkada, Kusadasi, Budva (Montenegró)
- **Bulgária - Nyár 2015** - saját gépkocsival és busszal - Albena, Aranyhomok, Neszebar
- **Buszos kirándulások** Nagybányáról: Budapest - Pozsony - Bécs - Prága • Medjugorje - Dalmát-partok - Albánia • Pozsony - Prága - Drezda • Spanyolország - Portugália - Gibraltár - Marokkó
- **Romantikus nyaralás:** Párizs - Loire-völgy - Svájc
- **Senoir voyage:** Olaszország, Portugália, Franciaország

MARA INTERNATIONAL TOUR

Megjelent az Erdélyi Gyopár idei második lapszáma

Tartalmából:

- Ősök nyomdokán, megújulás küszöbén az Erdélyi Kárpát-Egyesület
- Iskolásoknak szól az EKE-napi pályázat
- Készülődés az EKE idei, XXIV. Vándortáborára, kacsintgatás Tusnádfürdő felé
- A tusnádfürdői kéngödör
- Szélárnyékban: a Csalhóban lévő Fântânele menedékház bemutatása
- Építészeti látnivalók a Sóvidéken
- Laposnyai vadászkastélyok
- Napfogyatkozás és asztrofotózás.

Az **Erdélyi Kárpát-Egyesület** kéthavonta megjelenő, természetjárás, honismeret, környezetvédelem témaköröket felölelő kiadványát keresse az **EKE Gutin Osztályánál**, a **Bányavidéki Új Szó** szerkesztőségében, valamint a nagybányai **Demokrácia Központban**!

Torockó és környéke régi képeslapokon

Orbán Balázs szerint, aki járt már Torockón, s "ki a természet nagyszerűségében élvet talál, kire az eszményileg szépnek hatása van", az nem tudja feledni e vidéket, és bizony

zonnyal vissza fog ide vágyni. - olvassuk Balázs D. Attila legújabb könyvének előszavában. A Szép Magyar Könyv 2012 versenyében döntős Erdély Anno 1895–1944 című album szerzője ezúttal Torockót és környékét járja be a régi képeslapok segítségével. Időutazás Erdély e csodálatos részében, mely nem hiányozhat a természetszeretők könyvespolcáról.

A könyv beszerezhető a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, a Teleki Magyar Házban, a nagybányai Demokrácia Központban, valamint a régi főtéri antikváriumban.

GENIUS NYOMDA

Báil u. 3. sz.
tel. 0262-218204

• FESTMÉNYEKET vásárolok. A hirdetés érvényes egész évben. Telefonszám: 0262-275793, 0740-685721.

• Külföldi GYÚJTÓ VÁSÁROLK: régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliórákat, zsebórákat, bronz szobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. 0741-986855.

• Katalinban eladó közművesített, építkezésre alkalmas telek, 33 ár. Telefonszám: 0729500350.

• Ház külső szigetelésére magyar útlevelemmel rendelkező munkást keresünk Kanadába. Tel. 0742028284.

• VITA BENE kft – Munkahelyeket ajánlunk hölgyeknek otthoni betegápolás munkakörben Ausztriába. Felkészítő tanfolyamokat is ajánlunk. Tel.: 0740 077 491.

PÉNZ!

Nyugdíjasoknak 75 éves korig, 350 lej feletti nyugdíjra, minimálbérre, jelzálogkezelés nélkül, fix havi részletek, kevés dokumentum! Hívja a 0725 401 111, vagy a 0751 687 597 számot!

GYÁSZHÍR

Mély fájdalommal és megrendüléssel tudatjuk, hogy a forrón szeretett gyermek, férj, apa, testvér, nagypapa **SÍPOS ZOLTÁN fizikus** 2015. április 12-én, életének 58-ik évében átadta lelkét Teremtő Urának. Drága halottunk földi maradványait május 16-án 13 órakor helyez-
zük örök nyugalomra az ótordai temetőben.
A gyászoló család.

A nagybányai LENDVAY MÁRTON színjátszó Kör tagjai mély megrendüléssel vették a fájdalmasan szomorú hírt, hogy a mélyen tisztelt egykori pályatársuk, a nagyszerű zenész, zenekarvezető, jóbarát

FEKETE IVÁN

Megtért a Nagy Rendezőhöz. Emléke örökké élni fog szívünkben. Nyugodj békében Kedves!

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a drága **PETRUSKA ERZSÉBET (Elisabeta)** Örökre eltávozott szerettei köréből.

Nyugalma legyen csendes, emléke áldott. A gyászoló család

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:

NAPONTA 9-15 óráig, CSÜTÖRTÖKÖN 11.30 óráig!

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet szeretnénk mondani mindazoknak, akik

FEKETE IVÁNT

Utolsó útjára elkísérték, illetve gondolatban velünk voltak a gyász pillanataiban. A gyászoló család

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a katalini

TURUCZKÓ LAJOS

temetésén résztvettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek és fájalmunkban osztoztak. A gyászoló család

MEGEMLÉKEZÉS

LIKKER LÁSZLÓ

halálának 1 éves évfordulóján, május elsején este 7-kor szentmise lesz a veresvízi templomban.

Emlékét kegyelettel őrzi az egyik barátja, Mihálcik Zoltán

Április 28-án volt egy éve annak a szomorú napnak, amikor a szeretett anyja

KOCSIMÁRIA

Örökre eltávozott körünkől. Emlékét mindig őrzeni fogja szeretett fia, Róbert.

„Olyan csend van így nélküled,
Hogy szinte hallani,
Amit még utoljára
Akartál mondani.”

(Váci Mihály)

Fájó szívvel emlékezünk

INCZE ÁRPÁDNÉ szül. Fuchs Mária

halálának második évfordulójára. Leánya Ildikó és férje Árpád.

IF IOSIP ANGELA TEMETKEZÉSI VÁLLALAT

**– Non Stop –
Koporsók, szállítás
és más szolgáltatások
– Horea utca 6. szám –
TELEFONSZÁMAINK**

**0262-215863; 0362-409464;
0745-337534; 0753-464805**

NAGYBÁNYAI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

Új Szót a régi főtéri ANTIKVÁRIUMBAN, illetve a Bukarest sugárúti COMPACT ÜZLETBEN is vásárolhatnak!

FOTÓ ÉS VIDEO EGY HELYEN!

Esküvők
Keresztelők
Céges rendezvények
Kulturális események
Iskolai, óvodai előadások
Fotókönyv készítése

0746049696
0749316252
office@vardea.ro
www.vardea.ro

TELEKI MAGYAR HÁZ

*** GYÓGYTORNA – minden kedden 16.30 és 17.45 órától a Teleki Magyar Házban!**

HÉTFŐN TÁNCHÁZ!

- 17 órai kezdettel aprók játszóháza,
- 18 órától gyermektáncház
- 19 órai kezdettel táncház nagybáknak és felnőtteknek!
MUZSIKÁL A BERENA!

OLVASS NEKEM! – Szeretsz olvasni? Másokkal beszélgetni – könyvről, olvasmányélményeidről? Találkozunk minden szerdán 16 órakor, legközelebb április 29-én, a Teleki Házban! Várunk szeretettel!

Baba-mama Klub

**Minden szerdán délután 5 órától a Teleki Házban!
Mondikáljunk-mondókázzunk együtt :) Szeretettel várunk!**

Nagybánya és környéke

NAGYBÁNYA ÉS KÖRNYÉKE

Harmadik javított és bővített kiadás! Érdeklődni lehet a Teleki Magyar Házban, vagy a +40262212668, +40744919166 telefonszámokon.

Last minute

Utazzon velünk KÁRPÁTALJÁRA!

Figyelem, felszabadult 2 hely május 14-17-i kárpátaljai autóbuzos kirándulásunkra! Irányár 150 lej és 60 euró. Útvonal, egyéb információk, helyfoglalás a 0744919166-os telefonszámon, vagy személyesen a Teleki Magyar Házban! Érvényes útlevelem szükséges!

Tersánszky

Könyvtár

Nyitva KEDDEN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN 16-20 óra között, a Teleki Házban!

Tel: 0362-401260

VÁSÁROSNAMENY GYÓGYFÜRDŐ legközelebb április 30-án / 0747017580 (Csoma Bea)

Boby Temetkezési Vállalkozás

Teljes körű temetkezési szolgáltatás

ÚJABB ÜZLET

**nagy kellékválasztékkal
V. Lucaciu
(Felsőbányai) utca 162. sz.
(IMMUM buszmegálló)**

**Ingyenes szállítás
A legkisebb árak a városban
Non-stop telefonszolgálat**

**Nagybánya, Păcii tér 11. sz.
Mobil: 0745-234.589; 0742-009.306**

A Nagybánya nyerte meg a női kézilabdabajnokság alapszakaszát

A címvédő Nagybányai HCM nyerte meg az élvonalbeli női kézilabda-bajnokság alapszakaszát, miután a keddi utolsó fordulóban a papírformának megfelelően 38-27-re nyert Kolozsváron.

A tabellán viszont csak egy ponttal előzte meg a Brăilán 36-24-re diadalmaskodó Bukaresti CSM-t, olyan körülmények között, hogy a fővárosiak az ominózus „kitűző-botrány” miatt összességében négy pontot vesztek pályán elért eredményükből. Ez pedig azt jelenti, hogy egy esetleges HCM–CSM „álomdöntőben” a nagybányaiaknál lesz a pályaelőny.

A Brassói Corona végül kényelmesen zárta az alapszakaszt a harmadik he-

lyen, pedig a 26. fordulóban 28-27-re ki- kapott Craiován a pontvadászat idei meglepetéscsapatától. A negyedik helyen záró oltyánoknak sikerült megelőzniük sorrendben a HCM Romant és a Zilahot is.

A Marosvásárhelynek egyetlen pontot sem sikerült szereznie, de az őket 31-24-re legyőző Déva is kénytelen lesz a bennmaradásért küzdeni. A május elején kezdődő negyedöntőben Ploiesti-HCM, Brăila-CSM, Zilah-Brassó, Roman-Craiova párharcok lesznek. (Krónika)

A világelitbe jutott a magyar hokiválogatott

Feljutott a világ 16 legjobbjá közé a magyar jégkorong-válogatott, miután 2-1-re legyőzte a házigazda lengyel csapatot a krakkói divízió I/A világbajnokság szombati zárómérkőzésén.

A magyarok 2008 után ismét, történelmük során másodsor kerültek fel az elitbe, amelyek vb-jét jövő májusban rendezik Szentpéterváron és Moszkvában.

A lengyeleknek alapjátékidőben kellett győzniük a feljutáshoz, de sokáig nem tudtak betalálni, *Rajna Miklós* bravúriai miatt. A 42. percben *Hári János* egy kipattanót értékesített. A végén lehozott kapus mellett egyenlítették a hazaiak, az utolsó pillanatokban *Szirányi Bence* üreskapus góllal „lőtte fel” a csapatot az élvonalba.

A magyarok várták előnyösebb helyzetből a fontos összecsapást, a házigazdának alapjátékidőben sikerre volt szüksége a feljutáshoz.

Az arénában több mint 15 ezren szorongtak, sokan kint rekedtek, ők nem kaptak jegyet. A hazaiaknak közel 11 ezren, a vendégeknek 4 ezren drukkolnak. A hangulat fantasztikus volt, a két tábor békében buzdította kedvenceit. Még az óriáskivetetőn magyar és lengyel nyelven ott virított a „lengyel-magyar két jó barát” felirat. A bemelegítés után, a meccs előtt egy petárda robbant a csarnokban, és a szervezők jeleztek, ha még egy ilyen eset történik, kiűrik a létesítményt.

Magyar mezőnyfölényben telt el az első harmad, sok volt a lövés, de igazán komoly helyzet kevés akadt. *Hári* kísérlete centikkel került el a jobb oldali kapuvasat. *Rajnáknak* pedig akkor kellett izgulnia, amikor a kapusbotja beakadt a hálóból, és így akár kiszolgáltatott helyzetbe is kerülhetett volna.

Sebők komoly lövése és *Odrobny* bravúros védekező vezetése be a második harmadot, majd *Zapalát* állították ki, később pedig *Kalinowskit*, de mindkét emberelőny kimaradt, pedig *Magosi* és *Kovács* is betalálhatott volna. Ahogy kiszabadult a szorításból a lengyel válogatott, létszámfölényhez jutott *Kiss* kiállításai miatt.

A záró harmad magyar góllal indult. *Banham* felsőszarkos lövését *Odrobny* még kiűrtötte, ám a kipattanót *Hári* bevágta a lécz alá. Emberelőnyben nőhe-

tett volna a különbség, de így sem reménykedhettek a hazaiak a fordításban, inkább az ő harmadukban folyt a játék.

Ahogy fogyott az idő, a lengyelek iramot váltottak, és elértek, hogy *Sebőköt* kiállították. Erre *Szofron* ugorhatott ki, de lábbal védett a kapus. Aztán *Rajna* pillanatai következtek, fantasztikusan védett. *Sarauer* is eldönthette volna végleg a feljutás kérdését, *Odrobny* szintén parádézott.

A hajrában levitték kapusukat a kényszer alatt játszó lengyelek, és 3:08 perccel a vége előtt *Bryk* távolról, takarásból betalált. Maradt izgalom a végére, mert megint lement a hazaiak kapusa, majd az időmérővel akadtak gondok. A végén *Szirányi Bence* üreskapus góllal „lőtte fel” a csapatot az élvonalba.

A csoportot megnyerő kazah és a második helyezett magyar válogatott a jövő májusi szentpétervári és moszkvai elit vb-n szerepelhet, míg az ukrán csapat 2016-ban a divízió I/B-ben játszik. Jövőre Szentpéterváron, illetve Moszkvában olyan csapatok ellen szerepelhet *Rich Chernomaz* szövetségi kapitány együttese, mint Kanada, Oroszország, Svédország, Finnország, az Egyesült Államok vagy Csehország.

Divízió I/A világbajnokság:

Magyarország–Lengyelország 2-1 (0-0, 0-0, 2-1). Gólszerzők: *Hári* (42. perc) és *Szirányi* (60.), illetve *Bryk* (57.).

A zárónap másik két mérkőzésén: Kazahsztán–Olaszország 3-0 (1-0, 0-0, 2-0) és Japán–Ukrajna 3-1 (0-0, 3-1, 0-0).

Korábbi eredmények, **1. forduló:** Magyarország–Japán 4-2, Kazahsztán–Ukrajna 5-2 és Olaszország–Lengyelország 2-1. **2. forduló:** Kazahsztán–Magyarország 5-0, Lengyelország–Japán 2-0 és Olaszország–Ukrajna 2-1 (hosszabbítás után). **3. forduló:** Magyarország–Olaszország 4-1, Kazahsztán–Japán 7-2 és Lengyelország–Ukrajna 3-2. **4. forduló:** Magyarország–Ukrajna 4-2, Japán–Olaszország 3-2 és Kazahsztán–Lengyelország 3-2. A torna végeredménye: 1. Kazahsztán 15 pont, 2. Magyarország 12, 3. Lengyelország 6, 4. Japán 6, 5. Olaszország 5, 6. Ukrajna 1. (Krónika)

A Kupa is „kipipálva”!

Szombaton és vasárnap a nagybányai Sportcsarnokban rendezték a Női Kézilabda Románia Kupa négyes döntőjét, amelyen a tavalyi kupagyőztes nagybányai HCM, a bukaresti CSM, a craiovai SCM és a konstancai Universitatea Neptun csapatai vetélkedtek az értékes trófeáért. Azt tudtuk, hogy nem lesz könnyű, viszont elvártuk lányainktól, hogy itthon tartsák a tavaly megszerzett trófeát. Szavukat ezúttal is betartották. Szívvel gratulálunk!

Az első mérkőzésen a mieink kissé egyhangú mérkőzésen simán verték kilenc góllal (28-19-re) a konstancai lányokat, míg a craiovai SCM majdnem megviccelte a bukaresti sztár csapatot, mivel végig egyenrangú félként csak az utolsó percekben maradtak alul egy góllal (21-22). Hja, kérem, a fővárosiak „felsőbbrendűségük” tudatában azt hitték, hogy elég csak a mezüket megszálltatni a pályán és az oltyán lányok sürű elnézések közepette térdet hajtanak majd. Szerencsére, nem így volt.

A „kisdöntő”-ben a craiovai csikócsapat szép mérkőzésen 28-25-re legyőzte a tengerparti lányokat.

A döntőben a bajnokság két sztár csapata, a nagybányai HCM és a bukaresti CSM feszült egymásnak zsúfolt és nagyon lelkes lelátók előtt. Kevés gól esett, de annál nagyobb volt a küzdelem. Az első góllal hét percet kellett várnunk, ekkor Buceschi megtörte a jeget, amire Várzaru válaszolt: 1 – 1. Aztán újabb hét perc múlva 4 – 2 a javunkra. Ekkor a vendégek edzője időt kért, meg is volt a foganatja, mert három gyors gól után már 4 – 5 oda! (18. perc). *Ardean Elisei* nagy kedvvel játszott, hajtotta – a szurkolók fergegetes buzdítása közepette –, biztatta társait, kiegyenlített 5 – 5-re, majd 6 – 6-ra, ám a bukarestiek három gyors góllal elhúznak 6 – 9-re (25. perc). Ekkor *Tone Tiselj* kér időt, felrázza csapatát, ennek eredményeképpen *Herrem*, *Buceschi* és *Ardean Elisei* góljaival újra döntetlen az állás (30. perc), ám egy utolsó pillanatokbani elmentámadásból a vendégek betalálnak: 9 – 10 az első játékrészben.

A második félidőben a hosszú sérülés után pályára lépő *Geiger Melinda* is feliratkozik a góllövőlistára, majd *Buceschi* találatával 11 – 11 (34. perc), de csak pillanatokig, mert *Torstensson* hettesével újra az ellenfélnél az előny. *Nechita* kiegyenlít, majd büntető következtével átvesszük a vezetést (13 – 12 a 42. percben). Újab *Nechita* lefordulás és már két gól az előnyünk: 14 – 12 a 43. percben! A 49. percben azonban ismét egyenlő az állás: 15 – 15, amely az 59. percben is fennáll (17 – 17)! Ekkor *Tiselj* újabb időt kér, a mieink mindent egy lapra tesznek fel: gólt kell lőni! Egy hatoson belüli védekezést hétméteres-

sel „honorálnak” a bírók, *Ardean Elisei* könyörtelenül bevágja: 18 – 17!! Még van hat másodperc a rendes játékidőből, *Mette Klit* időt kér, hiába, mert a mieinket már nem lehet legyőzni! A lelátókon elszabadul a pokol, örömmujongásba tör ki az ország leghűségesebb szurkolótábora, lányaink pedig örömtáncot járnak, pezsgősüvegek durannak, a mieink boldogok, az ellenfél pedig nyalogatja sebeit, a vendégküldöttség egyes tagjai részrehajlást rebesgetnek... Azt lehet, de eddig a legtöbb esetben a javukra történt. De ki törődik ezzel?

Bravó nagybányai HCM, gratulálunk lányok!

Nagybányai HCM – Bukaresti CSM 18 – 17 (9 – 10)

„Lascăr Pană” sportcsarnok, telt ház. Vezette: *Bogdan Stark* (Bukarest) és *Romeo Stefan* (Ploiesti). Szövetségi ellenőr: *Ioan Serbu* (Bukarest).

Büntetődobások: 6 – 5 (6 – 3, kihagyta: *Rodrigues* és *Torstensson*). Büntetőpercek: 2 – 2.

HCM: Ungureanu (6), Arenhart (5) – *Ardean Elisei* 7 (5 büntetőből), *Geiger* 3, *Buceschi* 3, *Nechita* 2, *Abbingh* 2 (1), *Herrem* 1, *Szűcs*, *Marin*, *Makeeva*, *Do Nascimento*, *Tatár*, *Pirvut*, *Lobach*, *Dinis Virtic*. Edzők: *Tone Tiselj*, *Grega Karpan* és *Luminita Dinu-Hutupan*.

CSM: Pessoa (14), Tolnai – *Martin* 5, *Torstensson* 3 (3), *Fachinello* 3, *Vizitiu* 1, *Glibko* 1, *Curea* 1, *Rodrigues* 1, *Varzaru* 1, *Bazaliu* 1, *Da Silva*, *Vetkova*, *Nan*, *Tivadar*, *Nicula*. Edzők: *Mette Klit* és *Adrian Vasile*. (simsán)

Az oldalt összeállította:
SIMORI SÁNDOR